

DNB

2013

DNB
SAMFUNNS-
ANSVARSRAPPORT

INNHold

2 OM SAMFUNNSANSVARSRAPPORTEN

3 REDEGJØRELSE FRA KONSERNSJEFEN

4 OM KONSERNET

- 4 EIERSTRUKTUR
- 5 VERDISKAPING
- 5 NØKKELTALL
- 6 TILBAKEBLIKK
- 7 TILSLUTNING TIL GLOBALE OG NORSKE INITIATIVER
- 9 DNBs VERDIKJEDE
- 10 PRIORITERING AV VIKTIGE SAMFUNNSANSVARSTEMA
- 12 MÅL FOR DNBs ARBEID MED SAMFUNNSANSVAR 2014–2017
- 14 GLOBALE UTVIKLINGSTREKK

15 STYRING OG LEDELSE

- 15 ANSVARLIGE INVESTERINGER
- 16 ANSVARLIGE KREDITTVURDERINGER
- 18 EKVATORPRINSIPPENE
- 18 ANSVARLIG LEVERANDØRØPPFØLGING
- 19 ETIKK OG ANTIKORRUPSJON

20 KLIMA OG MILJØ

- 20 DIREKTE MILJØPÅVIRKNING
- 21 INDIREKTE MILJØPÅVIRKNING

23 SAMFUNN

- 23 SAMFUNNSROLLEN
- 25 SAMFUNNSANSVAR OG FILANTROPI
- 25 MEDARBEIDERE
- 26 MENNESKERETTIGHETER

- 27 NØKKELTALL: STYRING OG LEDELSE
- 28 NØKKELTALL: KLIMA OG MILJØ
- 29 NØKKELTALL: SAMFUNN
- 32 REVISORS RAPPORT

OM SAMFUNNS-ANSVARSRAPPORTEN

Rapporteringsperioden for denne rapporten er 2013, men resultater og nøkkeltall oppgis i hovedsak også for 2012 for å synliggjøre utvikling over tid. Informasjonen i rapporten er hentet fra ulike interne systemer og rapporter.

DNB har siden 2011 utgitt en fullstendig og eksternt verifisert samfunnsansvarsrapport årlig.

Forrige rapport ble utgitt i mars 2013. Oppdatert og utfyllende informasjon om samfunnsansvar i DNB og tidligere samfunnsansvarsrapporter er tilgjengelige på konsernets nettsider.

Hele DNB-konsernets virksomhet i Norge er inkludert i rapporteringen. I hovedsak er også utenlandsvirksomheten inkludert. Der dette ikke er tilfelle, er det angitt spesielt.

Rapporteringen i denne samfunnsansvarsrapporten baserer seg på de reviderte retningslinjene fra Global Reporting Initiative (GRI), GRI G4. DNB har for 2013 valgt å rapportere i henhold til GRI G4s «core». GRI-tabellen og mer informasjon om rapportering i henhold til GRI G4 er tilgjengelig på [konsernets nettside](#).

Denne rapporten er verifisert av en uavhengig tredjepart, se side 32.

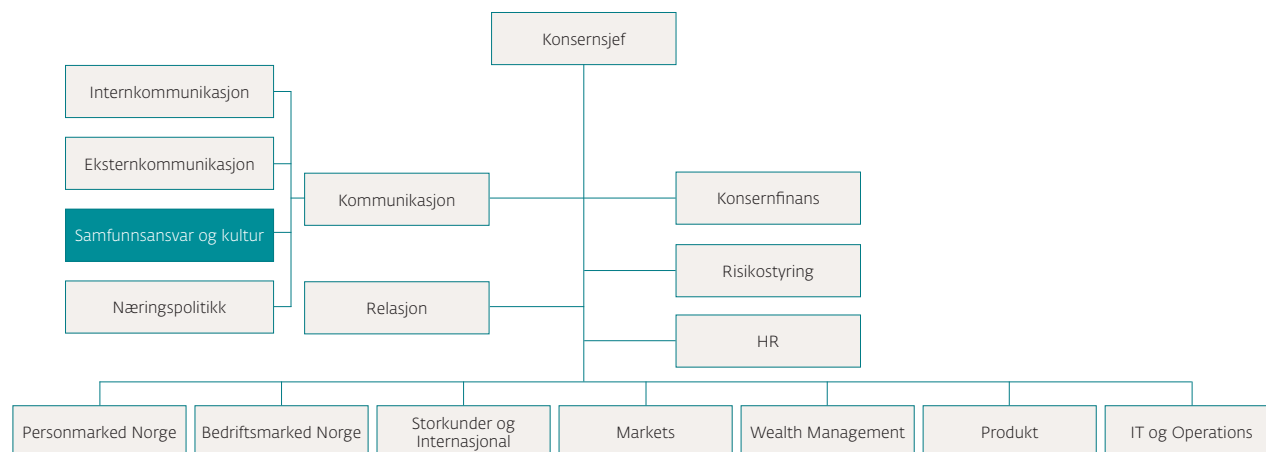
STYRETS ROLLE

Både konsernledelsen og styret i DNB godkjenner DNBs samfunnsansvarsrapport og sikrer at alle viktige temaer er dekket. Dette inkluderer mål og tiltak, som revideres hvert annet år.

Styret har jevnlig dialog med DNBs største eiere og Finanstilsynet om økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige spørsmål. Kontakten med investorer for øvrig, kunder og andre eiere håndteres av administrasjonen. Investor Relations har kontakt med de største investorene, kundeansvarlige med kundene, mens Næringspolitisk enhet og enhet for Samfunnsansvar og kultur har kontakt med andre interessenter.

Styret er løpende involvert i saker som vedrører økonomiske, miljømessige og sosiale temaer ved at konkrete saker fremmes for styret, og ved at konsernsjefen orienterer i møtene. Styret er involvert i strategiprosessene i konsernet og har både risikostyring og internkontroll som faste punkter i sine møter. Styret blir også forelagt en kvartalsvis risikorapport som gir et bilde av det totale risikobildet for DNB. Det er høy oppmerksomhet rundt godtgjørelser i finanssektoren. Styret tar dette på alvor og følger opp spesielt gjennom styrets kompensasjonsutvalg.

ORGANISERING AV ARBEIDET MED SAMFUNNSANSVAR

REDEGJØRELSE FRA KONSERNSJEFEN

Gjennom 2013 ble den nye bankvirkeligheten tydeligere enn noen gang før, og hele bransjen må tilpasse seg for å møte en verden med høy endringstakt.

“Systematisk og langsiktig arbeid med etikk og samfunnsansvar er med på å bygge en felles kultur.”

Det er tre hoveddrivere i den nye bankvirkeligheten. Den første er økte reguleringer av bankbransjen, hvor vi i 2013 fikk flere viktige avklaringer. Dette gir oss et bedre bilde på hvilket regulatoriske landskap vi skal bevege oss i de neste årene.

Den andre driveren er endret kundedadferd. Mobilbanken har definitivt fått sitt gjennombrudd, og bruken av DNB-appen på mobil ble mer enn tredoblet gjennom 2013. I tillegg til økt bruk av våre digitale tjenester ser vi at forventninger om tilstedeværelse utenfor kjernetid blir viktig i alle våre kundesegmenter. Derfor har vi etablert døgnåpen kundeservice for både person- og bedriftsmarkedet og utvidet åpningstidene i bankens flaggskip i Norges største byer.

Den tredje driveren er vedvarende makroøkonomisk uro. I verdensøkonomien og industrilandene bedret utsiktene seg gjennom året. Fellesnevneren for oppsvinget var mindre nedsiderisiko, reduserte risikopåslag og økende privat etterspørsel. Vi må være forberedt på nye tilbakeslag i verdensøkonomien, men frykten for økonomisk kollaps er betydelig redusert. Vi går derfor inn i det nye året med en viss optimisme.

Gjennom året gjorde vi betydelige organisasjonsendringer for å gjøre konsernet best mulig rustet til å vinne kampen om kundene

i en ny bankvirkelighet. DNB har en ambisjon om å bli den banken som best evner å møte kundenes behov i en tid hvor endringstakten er ekstremt høy. Vi har derfor definert tre hovedområder som vi skal lykkes med frem mot 2016: kapital, kunder og kultur.

DNB har scoret bra på kundetilfredshet i flere kundesegmenter, og med historisk godt omdømme er vi godt rustet for året som kommer. For å sikre langsiktig lønnsomhet må vi sørge for gode kundeopplevelser, og innovasjon og tilstedeværelse er viktige stikkord for hvordan vi skal drive vår virksomhet i året som kommer. Et annet viktig element for å sikre gode kundeopplevelser er høy etisk standard. I 2013 gjennomførte vi derfor et etikkprogram i virksomheten i Norge, Baltikum og Russland. Hele 90 prosent av medarbeiderne fullførte programmet, noe vi er svært stolte av.

Måten vi jobber sammen på er avgjørende, og det er bakgrunnen for ønsket om å skape en felles kultur som i større grad kjenne- tegnes av endringskapasitet, engasjement og god ledelse. Systematisk og langsiktig arbeid med etikk og samfunnsansvar er med på å bygge en slik felles kultur og omdømmekapital for konsernet.

Sosiale og miljømessige utviklingstrekk er også viktige eksterne faktorer som kan påvirke vår evne til verdiskaping. Globale utviklingstrekk som klimaendringer, urbanisering og velstandsøkning er av

særskillt betydning for DNB, og det er et viktig langsiktig mål for oss å redusere risikoen og utnytte mulighetene disse trendene representerer.

I 2013 gjennomførte DNB for første gang en vesentlighetsanalyse, en systematisk gjennomgang og prioritering av samfunnsansvarstemaer som er spesielt relevante for finans. Etikk og anti-korrupsjon, driftsstabilitet, myndighetenes krav til håndtering av systemrisiko, menneskerettigheter og utvikling av produkter og tjenester med etisk kvalitet var temaer som ble prioritert høyest i analysen, og som konsernet vil følge opp og rapportere på fremover.

DNB startet i 2013 arbeidet med å innføre et miljøstyringssystem basert på den internasjonale standarden ISO 14001. Miljøstyringssystemet skal bidra til bedre styring av konsernets miljøpåvirkning og mer miljøeffektiv kontordrift. Dette vil både kunne være et konkurransefortrinn for DNB og bidra til reduserte kostnader.

DNB viderefører sin støtte til FNs Global Compact og initiativets ti grunnleggende prinsipper, som gjelder menneskerettigheter, arbeidslivsstandarter, miljø og anti-korrupsjon. Gjennom året oppdatert vi også våre styringsdokumenter til å reflektere FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

DNB ble i 2013 for femte gang som eneste nordiske bank tatt opp i verdens ledende bærekraftsindeks, Dow Jones Sustainability Index. Indeksen måler konsernets prestasjoner innenfor miljø, økonomi og samfunn og er en god målestokk for vårt arbeid med og modenhet innenfor samfunnsansvar. Det er kun de ti prosent beste i hver enkelt bransje som kommer inn på indeksen.

Alle medarbeidere i DNB la i 2013 ned en formidabel innsats for å sikre en fortsatt styrking av konsernet, og det er fortsatt god aktivitet i hele organisasjonen ved inngangen til 2014. De grep som ble tatt gjennom året, har gitt organisasjonen en ny giv som gjør oss godt posisjonert til å møte den nye bankvirkeligheten.

I 2014 skal vi hver dag fortsette å strekke oss etter å bli enda bedre til å etterleve vår visjon: "Vi skaper verdier gjennom kunsten å møte kunden".

Rune Bjerke
Konsernsjef

OM DNB-KONSERNET

DNB er Norges og et av Nordens største finanskonsern. DNBs hovedkontor ligger i Oslo.

Konsernet har et komplett tilbud av finansielle tjenester innenfor blant annet lån, sparing, rådgivning, forsikring og pensjon til personkunder, bedriftskunder og offentlig sektor. DNB betjener kundene i Norge gjennom landets største distribusjonsnett for finansielle tjenester, døgnåpen kundeservice på telefon syv dager i uken og elektroniske tjenester som nettbank og mobilbank. Internasjonalt er DNB blant verdens ledende banker innenfor satsingsområdene energi, shipping, fiskeri og havbruk.

Konsernet har virksomhet i de skandinaviske landene og i Finland, Baltikum, Polen, Storbritannia, Tyskland, Hellas, Luxembourg, Russland, USA, Chile, Brasil, India, Singapore og Kina.

// [Mer om DNB konsernet](#)

EIER-STRUKTUR

Staten v/Nærings- og fiskeridepartementet er DNB ASAs største aksjonær med en eierandel på 34 prosent. I henhold til Statens eierskapsmelding (Stortingsmelding nr. 13 (2010–2011)) om aktivt eierskap er formålet med statens eierskap i DNB ASA å sikre at konsernet har hovedkontor i Norge og at selskapet skal være en partner for norske selskaper innenlands og på eksportmarkedene. Det gir næringslivet tilgang til et stort norskbasert finanskonsern med høy kompetanse. Det stilles krav til DNB og andre bedrifter med statlig eierskap gjennom både eierskapsmeldingen og Stortingsmelding nr. 10 (2008–2009) om Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi.

Se [finansiell årsrapport](#) for en redgjørelse om eierstyring og selskapsledelse, samt juridisk struktur.

VERDISKAPING

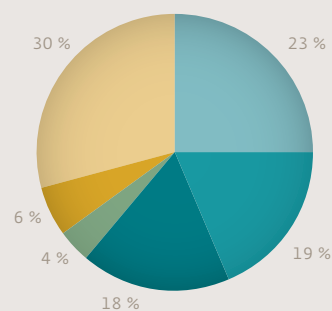
SUM VERDISKAPING

Tall i 1 000 kroner	2013	2012
Forbruk av varer og tjenester *	8 322	7 753
Medarbeidere (lønn og andre sosiale kostnader)	10 180	10 050
Staten (skatt og avgifter)	7 815	6 652
Utbytte øvrige eiere	2 641	2 074
Statens andel av utbytte	1 757	1 346
Tilbakeholdt i virksomheten	13 128	10 237
Sum distribuert verdiskaping **	43 842	38 112

* Forbruk av varer og tjenester = sum andre driftskostnader + avskrivninger.

** Verdiskaping = sum netto inntekter (netto renteinntekter og andre driftsinntekter) + gevinster + resultat fra virksomhet holdt for salg - nedskrivninger på utlån, goodwill og andre immaterielle eiendeler.

FORDELING AV VERDISKAPING

- Medarbeidere (lønn og andre sosiale kostnader)
- Forbruk av varer og tjenester
- Staten (skatt og avgifter)
- Statens andel av utbytte
- Utbytte til øvrige eiere
- Tilbakeholdt i virksomheten

NØKKELTALL

KUNDEBASE

Personkunder i Norge	2 100 000
Bedriftskunder i Norge	220 000
Nettbankbrukere i Norge	1 800 000
Kunder i livs- og pensjonsforsikringselskaper i Norge	1 000 000
Antall registrerte brukere av SMS-tjenester	600 000
Antall fondskunder	492 000

DISTRIBUSJONSNETTVERK

148 filialer i Norge
9 filialer internasjonalt
5 internasjonale representasjonskontorer
Ca 1 100 bank-i-butikk, tilrettelagt av NorgesGruppen
Ca. 115 postkontorer, 1 300 post-i-butikk tilrettelagt av Posten Norge

SEGMENTER – DRIFTSRESULTAT FØR SKATT

MILLIONER KRONER

TILBAKEBLIKK 2013

HØYDEPUNKTER

- Tatt opp i Dow Jones Sustainability Index for femte år på rad.
- Stor fremgang på CDP*
- Gjennomført etikkprogram for alle ansatte i konsernet. Økt kjennskap til etikkreglene med 3 punkter i medarbeiderundersøkelsen.
- Etablert miljøstyringssystem basert på den internasjonale standarden ISO 14001. Startet revisjon i 2014. Alle ansatte i Norge har vært gjennom opplæringsprogram.
- Besluttet reviderte retningslinjer for ivaretagelse av samfunnsansvar i kredittvirksomheten. Implementering pågår.
- Revidert egenerklæring for leverandørers samfunnsansvar, samt modell for segmentering og oppfølging av leverandører.
- Etablert nye retningslinjer for antikorrupsjon.
- Gjennomført vesentlighetsanalyse basert på GRI G4-rammeverket. Prioritert viktige bærekraftsområder DNB skal jobbe spesielt med fremover.
- Etablert to nye bærekraftsfond i Sverige, Sverige Hållbar og Global Hållbar.
- Gjennomført miljøkonferanse i DNBs nye hovedkontor.
- Redusert utslipp fra flyreiser med 11 prosent fra 2012.

* Se definisjon neste side der alle globale initiativ er nevnt.

UTVIKLINGSOMRÅDER

- Vise til strukturerte tiltak som skal ivareta mangfold og likestilling i konsernet.
- Øke kunnskapen om DNBs samfunnsansvar, internt og eksternt.
- Støtte flere formål som bidrar til samfunnets utvikling.
- Sikre driftsstabilitet og forvaltning av kritiske forretningsfunksjoner, som for eksempel betalingsformidling og nettbank.
- Videreutvikle prosesser for å ivareta sosiale og miljømessige hensyn i investerings- og kredittprosessen.
- Synliggjøre hvordan etikk ivaretas i produkt- og tjenesteutviklingen.

VIKTIGE HENDELSER

Januar: Ny konsernledelse og ny organisering presenteres. Person- og bedriftsmarkedet i Norge deles i to forretningsområder, mens utviklingsmiljøene og de største interne brukerne av IT-systemene samles i et felles støtteområde. Satsingen på sparing og forvaltning forenes i et eget forretningsområde, de største produktenhetene samles i et eget område, og risikostyring opprettes som et eget støtteområde.

DNB inviterte til miljøseminar i februar 2013 med blant andre tidligere miljøvernminister Bård Vegar Solhjell. Foto: Stig Fiksdal.

Mars: Nedbemanninger annonseres i forbindelse med dimensjonering av nye områder.

Mars: Høyesterett avsier dom i den såkalte "Røeggen-saken", som gjelder kjøp av investeringsprodukter, og Ivar Petter Røeggen vinner frem i sitt søksmål mot DNB.

Mai: Enkelte oppgaver innen forvaltning og utvikling overføres til det indiske IT-selskapet Tata Consultancy Services (TCS).

November : DNB annonserer på sin kapitalmarkedsdag at egenkapitalavkastningen skal være over 12 prosent frem mot 2016.

November: DNB inngår avtale om drift av ordinære IT-systemer med det indiske selskapet HCL Technologies.

Desember: DNB selger det svenske eiendomsmeglerselskapet Svensk Fastighetsförmedling AB som en del av konsernets strategi for salg av aktiviteter som ligger utenfor bankens kjernevirksomhet.

TILSLUTNING TIL GLOBALE OG NORSKE INITIATIVER

DNB har valgt, i tillegg til å følge norske standarder, å støtte og delta i en rekke globale initiativer og internasjonale retningslinjer som handler om samfunnsansvar. Slike initiativer er viktige arenaer for læring, kunnskapsdeling og påvirkning.

■ **United Nations Global Compact** er basert på ti prinsipper knyttet til mennesker- og arbeidstagerrettigheter, antikorrupsjon og miljø. Global Compact er et verdensomspennende nettverk av virksomheter, regjeringer, arbeidstagerorganisasjoner, sivile organisasjoner og FN. Formålet er dialog og samhandling med partene i nettverket for å fremme en bærekraftig og inkluderende global økonomi.

UNEP Finance Initiative
Innovative financing for sustainability

■ **United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI)** er et partnerskap mellom FNs miljøprogram og 200 banker, forsikringsselskaper og investeringsselskaper verden over. Deltagelse i dette initiativet innebærer blant annet en erkjennelse av at bærekraftig utvikling er et grunnleggende aspekt ved god forretningsskikk og at finanssektoren er en viktig bidragsyter til bærekraftig utvikling.

MEMBER OF

**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

■ **Dow Jones Sustainability Index (DJSI)** er verdens mest kjente bærekraftindeks som tar opp i seg selskaper som kan vise til gode økonomiske, miljømessige og sosiale resultater.

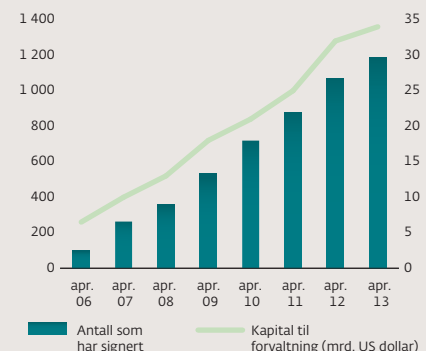

■ **Principles for Responsible Investment (PRI)** er et FN-støttet initiativ som jobber for at investorer skal innlemme prinsipper for ansvarlig og bærekraftig investeringsvirksomhet i sine investeringsbeslutninger og sin utøvelse av aktivt eierskap.

DNB på Dow Jones Sustainability Index

DNB ble i 2013 for femte gang tatt opp på verdens ledende bærekraftsindeks Dow Jones Sustainability Index, som eneste nordiske bank. Indeksen måler konsernets prestasjoner innenfor miljø, økonomi og samfunn og er en god målestokk for vårt arbeid med og modenhet innenfor samfunnsansvar. Det er kun de ti prosent beste i bransjen som kommer inn på indeksen.

Antall som har undertegnet FNs prinsipper for ansvarlige investeringer

■ **Global Reporting Initiative (GRI)** fremmer bruk av rapportering som en måte for organisasjoner å bidra til en bærekraftig utvikling.

■ **Ekvatorprinsippene** er et kredittrammeverk for risikostyring for å definere, vurdere og håndtere miljømessig og sosiale risiko i prosjektfinansiering.

■ **CDP** er en internasjonal, ideell organisasjon som tilbyr et globalt system for bedrifter og byer for å måle, offentliggjøre, administrere og dele viktig miljøinformasjon.

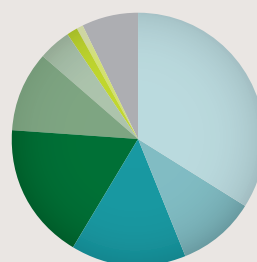

■ **OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper** er basert på prinsipper og standarder knyttet til menneskerettigheter, åpenhet, antikorrupsjon, skatt, relasjoner til medarbeidere, miljø og forbrukerforhold.

■ **Norsk forum for ansvarlige og bærekraftige investeringer (NORSIF)** er en uavhengig forening for kapitaleiere, forvaltere, tjenestetilbydere og bransjeorganisasjoner med interesse for ansvarlig og bærekraftig forvaltning.

DNBs INVESTORER OPPTATT AV BÆREKRAFT

Ved utgangen av fjoråret var rundt 18 prosent av DNBs aksjer eid av ansvarlige investorer, i denne sammenheng forstått som investorer som har undertegnet FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (PRI). Av de 20 største investorene i DNB-aksjen hadde 12 signert prinsippene.

Norske investorer 59 %
Internasjonale investorer 41 %

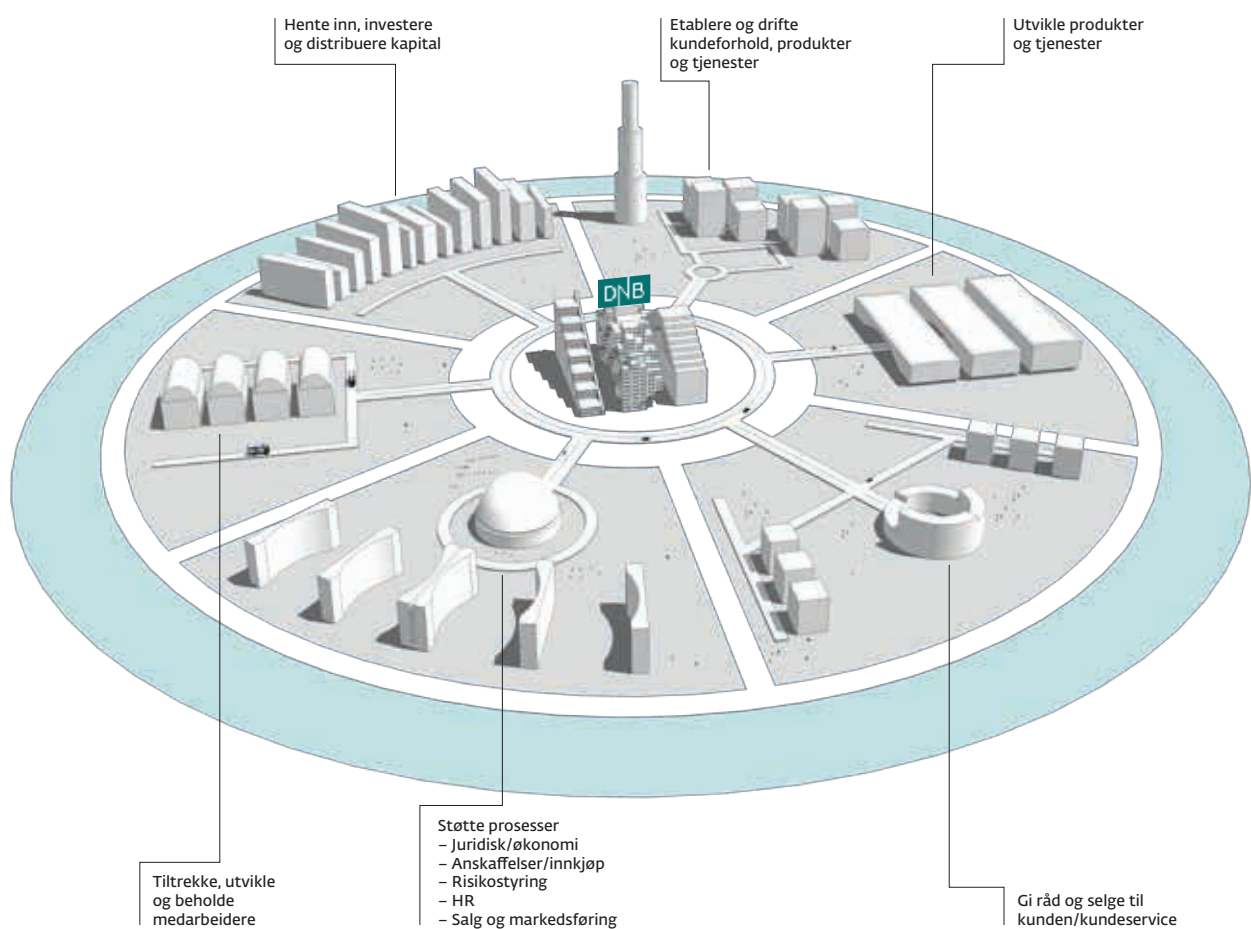
Den norske stat/
Nærings- og fiskeridepartementet 34,0
Sparebankstiftelsen DNB 9,9
Andre norske 14,9
USA 17,5
Storbritannia 10,2
Luxembourg 4,2
Japan 1,4
Sverige 0,9
Andre internasjonale 7,0

I mange tilfeller tar DNB en aktiv rolle i relevante initiativer for å øke muligheten for læring og påvirkning. Eksempler på organisasjoner og initiativer der DNB har en aktiv rolle:

Organisasjon	Type medlemskap, rolle og støtte	Strategisk viktighet for DNB
UNEP FI	DNB innehar vervet som leder av UNEP FI Banking Commission og sitter i styringsgruppen for initiativet.	DNB vil være en aktiv part i utviklingen av bærekraftige løsninger innen egen bransje.
UNEP FI	DNB er med som deltager i en av UNEP FIs arbeidsgrupper som har som mål å utvikle praktiske retningslinjer til hjelp for finansinstitusjoner i deres arbeid med å gjennomgå risiko i egne kreditt- og investeringsporteføljer knyttet til karbonsensitivitet.	DNB ønsker å kartlegge klimarisiko i egen investerings- og kredittportefølje. Deltagelsen er ment å gi innspill i dette arbeidet.
UNEP FI	DNB deltar i et prosjekt om banker og menneskerettigheter.	DNB ønsker å øke sin forståelse for hvordan FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter kan eller bør anvendes av finansinstitusjoner
Norsk forum for ansvarlige og bærekraftige investeringer (NORSIF)	DNB har vært aktiv i etableringen av NORSIF, er representert i foreningens styre og leder arbeidsgruppen for kommunikasjon og medlemskontakt	DNB ønsker å bidra til å fremme kunnskap om og bidra til utviklingen av fagområdet ansvarlige investeringer.
Global Compact Nordic Network	DNB støtter Global Compacts ti prinsipper knyttet til menneske- og arbeidstagerrettigheter, antikorrupsjon og miljø. I 2014 bidrar DNB i arbeidet ved å forberede og gjennomføre en konferanse for nordiske Global Compact-medlemmer i DNBs lokaler i Oslo 14.–15. mai. Tema for konferansen er bærekraftig innovasjon.	DNB ønsker å finne løsninger som kan fremme mer bærekraftig innovasjon. På konferansen vil konkrete løsninger innen klimaendringer, urbanisering og velstandssøkning diskuteres.

DNBs VERDIKJEDE

Som Norges største bank spiller DNB en viktig rolle i manges liv. Som arbeidsgiver skal DNB ivareta medarbeidernes arbeidsforhold på en god måte. Som tilbyder av produkter og tjenester skal DNB ivareta kundenes behov samtidig som grunnleggende rettigheter respekteres. Som samfunnsaktør skal DNB bidra slik at enda flere kan få realisert sine drømmer.

Endringstakten i DNB er høy, og utviklingen skjer i tett samspill med viktige interessenter i samfunnet:

Kunder

DNB har 2,1 millioner privatkunder og 220 000 bedriftskunder i Norge. Gode kundeopplevelser, innovative produkter og tjenester og forsterket tilstedeværelse er viktige stikkord i DNBs arbeid for å møte kundenes behov best mulig.

Medarbeidere

Ved utgangen av 2013 hadde DNB 13 119 ansatte. Arbeidet med å skape en attraktiv arbeidsplass og tilrettelegge for faglig utvikling har høy prioritet i en tid preget av raske endringer.

Leverandører

DNB er en betydelig innkjøper av produkter og tjenester. Samfunnsansvar er et tema i alle anskaffelser, og alle leverandører blir fulgt opp for å sikre at de etterlever DNBs standarder.

Investorer

DNB skal være et attraktivt investeringsobjekt som sikrer aksjonærene konkurransedyktig avkastning. Høy kredittrating er dessuten viktig for å sikre finansiering og redusere likvidetsrisiko.

Myndigheter

Myndighetene setter rammevilkårene for DNB. Strengere regulering og økte kapitalkrav påvirker DNB finansielle mål så vel som produkter og tjenester til kundene.

Samfunnet for øvrig

DNB arbeider systematisk for å redusere egne miljøpåvirkninger og er ledende i markedet for ansvarlige investeringer. Hver år støtter DNB samfunnsnyttige formål med betydelige beløp.

PRIORITERING AV VIKTIGE SAMFUNNSANSVARSTEMAER

For å prioritere viktige samfunnsansvarstemaer søker DNB råd hos viktige interessenter.

DNB oppfatter kunder, medarbeidere, myndigheter, eiere, investorer og samfunnet for øvrig som sine interessenter.

En interessent forstås i denne sammenheng som noen som vesentlig berøres av DNBs virksomhet eller som kan berøre DNBs virksomhet på en vesentlig måte.

INNSPILL VIA LØPENDE DIALOG

Proessen for å identifisere og engasjere interessenter og integrere deres innspill i beslutningsprosesser som angår dem, pågår løpende som en del av virksomheten.

Interessent	Type dialog i 2013
Medarbeidere	Årlig medarbeiderundersøkelse. Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg, regionale utvalg. Daglige nyhetssaker og konsernsjefens blogg på intranett med mulighet for kommentarer. Muligheter for samhandling og debatt på underområder på intranettet.
Kunder	DNB-konsernets Facebook-side, samt forbruker- og småbedriftsøkonomenes blogger, http://sunnokonomi.no/ , http://www.sunnbedrift.no/ . Kundekommunikasjon (chat) i nettbanken. Innvasjon via DNB Labs. Jevnlige kundeundersøkelser i person- og bedriftsmarkedet, årlig kundetilfredshetsundersøkelse.
Investorer	Faste møter i Global Compact Nordic Network, UNEP FI, Norsif og CDP. Presse- og analytikerkonferanser, temapresentasjoner, deltagelse i indekser og investorundersøkelser. Selskapsdialog.
Myndigheter	Løpende kontakt med Finansdepartementet, Finanstilsynet, Nærings- og fiskeridepartementet, Konkurransetilsynet, Arbeidsdepartementet, Utenriksdepartementet, Stortinget, Banklovkommisjonen, Datatilsynet, Forbrukerrådet og Norges Bank. Daværende Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell var i 2013 på besøk i forbindelse med et miljøseminar hos DNB. Løpende kontakt med politikere om aktuelle næringspolitiske saker.
Leverandører	Oppfølgingssamtaler med utvalgte leverandører på bakgrunn av avtalestørrelse og/eller risiko knyttet til samfunnsansvar. Egenerklæring om leverandørenes samfunnsansvar
Samfunnet for øvrig	Møter med CARE Norge, Røde Kors og Kronprinsparets fond vedrørende bruk og utvikling av samarbeidsavtaler. Møte med Natur og Ungdom og ZERO (Zero Emission Resource Organisation) om miljø- og klimaspørsmål, utfordringer og muligheter. Innlegg fra Regnskogfondet om investorer og palmeolje i Rådet for etiske investeringer. Samtaler med Blindeforbundet og Redningssselskapet om mulige prosjekter. Dialog med Norsk Folkehjelp om investeringer i selskaper som opererer på okkupert område av Vestbredden. Medlem i Finans Norge. Kontaktmøter om aktuelle næringspolitiske saker med andre næringsorganisasjoner

GJENNOMFØRING AV VESENTLIGHETSANALYSE

DNB gjennomførte i tillegg til ordinær interessentdialog i 2013 en vesentlighetsanalyse som beskrevet i den internasjonale rapporteringsstandarden Global Reporting Initiative (GRI G4). Vesentlighetsanalysen skal være et verktøy for å avgrense, definere og prioritere viktige satsingsområder innen samfunnsansvar.

Første steg i analysen er å avgrense omfanget ved å identifisere hvilke samfunnsansvarstemaer som er mest relevante for DNB. Temaer fra Sustainability Accounting Standards Board (SASB) og GRI G4 er utgangspunkt for avgrensningen av de 23 temaene som ble definert som relevante for DNB som finansinstitusjon.

Samfunnsansvarsrådet i DNB prioriterte videre de relevante områdene på vegne av eget forretnings- eller støtteområde og på vegne av områdets viktigste interessenter. Samfunnsansvarsrådet består av representanter fra alle forretnings- og støtteområdene i konsernet. Alle rådets medlemmer representerer ledelsen i sine enheter, og medlemmene forankret sin prioritering i sine respektive enheter.

Kriteriene som ble brukt for å prioritere blant de 23 aktuelle områdene å jobbe med var:

- viktighet for interessenter (kunder, medarbeidere, sivilsamfunn og media, myndigheter, leverandører)
- viktighet for DNB og konsernets strategi

Illustrasjonen på side 12 viser alle de 23 temaene som var inkludert i vesentlighetsanalysen. Vesentlighet reflekteres gjennom plassering i matrisen. Nærhet til sentrum sier noe om hvor vesentlig et tema er evaluert i analysen.

I arbeidet med vesentlighetsanalysen ble det prioritert ett nytt og viktig samfunnsansvarstema for DNB, drifts- og systemrisiko. Gitt DNBs samfunnsrolle som finansinstitusjon, og kundens krav til tilgjengelighet, vil DNB vil følge opp utvikling og tiltak i sin samfunnsansvarsrapportering fremover.

FLERE RELEVANTE FORHOLD

I tillegg til vesentlighetsanalysen spiller også andre forhold inn i prioriteringen av mål og arbeidsområder for DNBs arbeid med bærekraft og samfunnsansvar.

- Globale utviklingstrekk, i hovedsak klimaendringer, urbanisering og velstandøkning. Se nærmere omtale på side 14.
- Analyse gjennomført høsten 2013 med gjennomgang av beste praksis.

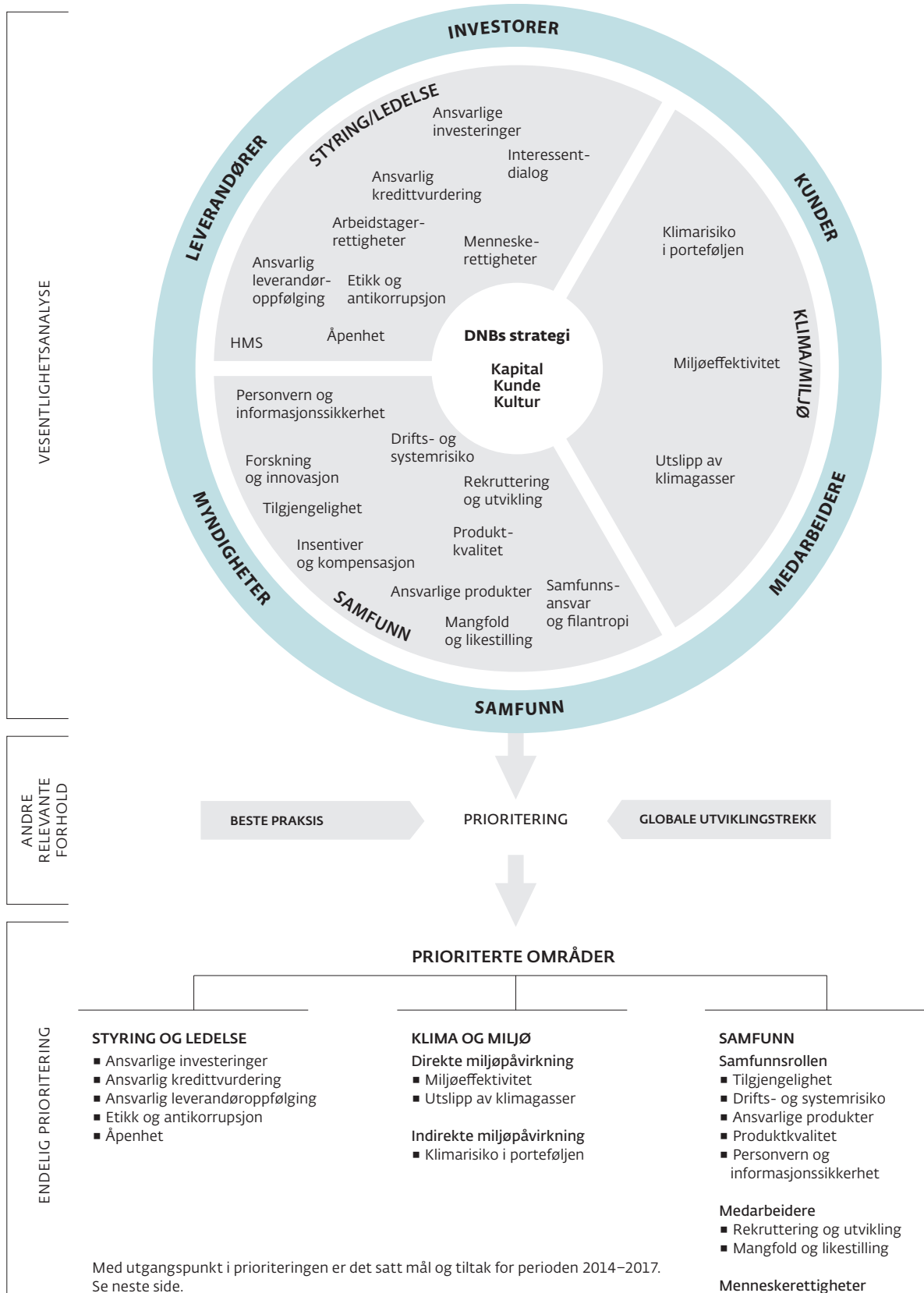
DNB samarbeider med ideelle organisasjoner

For DNB er ungdom en viktig ressurs som skal bidra til å bygge morgendagens samfunn. Gjennom våre samfunnsbidrag "gir vi flere en sjanse" – og samarbeidet med Kronprinsparets Fond bidrar til nettopp dette. Samarbeidet består av både økonomiske og kompetanse-givende bidrag gjennom for eksempel kurs i personlig økonomi for ungdommene i prosjektene. Gatekunstakademiet bruker musikk, film og kunst til å tilrettelegge for at ungdom skal se og gjøre bruk av sine talenter og ressurser. Ungdommene er aktive i planlegging og utførelse av arrangementer, og bruker aktivt profesjonelle mentorerer innen ulike fagfelt. .

PRIORITERING AV VIKTIGE SAMFUNNSANSVARSTEMAER I DNB

Med utgangspunkt i løpende dialog gjennom året, vesentlighetsanalysen, globale utviklingstrekk og analyse av beste praksis er viktige samfunnsansvarstema for DNB prioritert.

MÅL FOR DNBs ARBEID MED SAMFUNNSANSVAR 2014–2017

Overordnet mål	Delmål/resultatmål
Styring og ledelse	
Ansvarlige kredittvurderinger: Videreutvikle prosesser for å ivareta sosiale og miljømessige hensyn i kredittprosessen.	Videreutvikle verktøyet for ivaretagelse av samfunnsansvar i kreditt slik at det fanger opp bransjespesifikke sosiale og miljømessige risikoer, gjennom å utarbeide tre til fem sektorretningslinjer.
Etikk og antikorrupsjon: Videreutvikle rutiner og praksis for å opprettholde en høy etisk standard i DNB og bekjempe og unngå korrupsjon.	Øke DNBs etikkresultat ¹ i den årlige omdømmeundersøkelsen RepTrak til best av konkurrentene.
Ansvarlig leverandøroppfølging: Videreutvikle rutiner for å ivareta menneskerettigheter i virksomheten og i leverandørkjeden	Innføre ny modell for oppfølging av samfunnsansvar i leverandørkjeden
Åpenhet: Rapportere og kommunisere hva DNB gjør innenfor områdene miljø og styringsrelaterte og sosiale temaer og være åpen om andre forhold av relevans for interessentene.	Forbedre DNBs samfunnsansvarsresultat ² i den årlige omdømmeundersøkelsen RepTrak til best av konkurrentene.
Klima og miljø	
Direkte miljøpåvirkning/ miljøeffektivitet: Kontinuerlig forbedring av resultater knyttet til konsernets viktigste miljøområder; energi, avfall og tjenestereiser	Innføring av miljøstyringssystemet ISO 14001 i hele konsernet
Direkte miljøpåvirkning/miljøeffektivitet: Øke medarbeidernes kunnskap om intern miljøeffektivitet	Resultatmål settes med utgangspunkt i en nullpunktsmåling som utføres i 2014
Indirekte miljøpåvirkning/klimarisiko i porteføljen: Få oversikt over muligheter og risiko i egen portefølje knyttet til klimaendringer	Integrere klimaendringer i risikoanalyse på konsernnivå
Samfunn	
Medarbeidere/mangfold og likestilling: Ha strategi og tiltak for å øke mangfoldet blant medarbeidere og ledere og unngå diskriminering på basis av for eksempel etnisk bakgrunn, funksjonsevne eller kjønn	1. Øke andelen kvinner i ledende stillinger på nivåene 1-4 til 40 prosent 2. Resultatmål for mangfold settes med utgangspunkt i en nullpunktsmåling som utføres i 2014
Medarbeidere/rekruttering og utvikling: Ha strategier og tiltak for å rekruttere, utvikle og beholde talentfulle medarbeidere i DNB	100 prosent av DNBs medarbeidere skal ha utviklingsplaner
Samfunnsrollen/tilgjengelighet: Sikre at flest mulig har eller får tilgang til finansielle produkter og tjenester	1. Øke antallet deltagere på kurs i personlig økonomi 2. 20 prosent årlig vekst i kunder som starter for seg selv
Samfunnsrollen/produktkvalitet: Sikre at produkter og tjenester som tilbys av DNB samsvarer med interne og eksterne krav til kvalitet og interessentenes forventninger om åpenhet	Forenkle produktporteføljen i personmarkedet gjennom sanering, modernisering og ærlig og forståelig kundekommunikasjon
Samfunnsrollen/ ansvarlige produkter: Ivareta sosiale og miljømessige hensyn i investeringer	1. Lansere fondet Global Hållbar i Sverige. 2. Lansere rentefond i Sverige med kriterier utover de etiske retningslinjene for forvaltning 3. Utvikle nye klimavennlige produkter og tjenester

Alle overordnede mål og delmål/resultatmål har underliggende tiltak, handlingsplaner og ansvarshavende.

MÅL SOM UTGÅR

Beste nordiske finansinstitusjon i CDP³

Målet om å bli beste nordiske finansinstitusjon i CDP, etablert i 2011, utgår. DNB er fornøyd med resultatet oppnådd i 2013 med henholdsvis en åpenhetsscore på 84 og en resultatscore på B, som var en god oppgang fra 2012 (se nøkkeltallstabell side 27). DNB vil fortsette å rapportere på CDP og jobber kontinuerlig med å bedre konsernets resultat samt å måle offentliggjøre og dele viktig miljøinformasjon.

¹ Etikkresultatet i den årlige omdømmeundersøkelsen RepTrak måler om DNB er redelig i måten å drive på, etisk ansvarlig og åpen om virksomhetens drift

² Samfunnsansvarsresultatet i den årlige omdømmeundersøkelsen RepTrak vurderer om DNB tar miljøansvar, støtter gode formål og bidrar til samfunnets utvikling

³ CDP en internasjonal, ideell organisasjon som tilbyr et globalt system for bedrifter og byer for å måle, offentliggjøre, administrere og dele viktig miljøinformasjon.

GLOBALE UTVIKLINGSTREKK

Sosiale og miljømessige utviklingstrekk er vesentlige eksterne faktorer som kan påvirke vår evne til verdiskaping.

Det er de siste par årene identifisert flere ulike bærekraftstrender som vil påvirke all forretningsvirksomhet fremover; klimaendringer, energi og drivstoff, mangel på naturressurser, mangel på vann, befolkningsvekst, velstandsøkning, urbanisering, matsikkerhet, forfall av økosystemer og avskoging.

Av disse er klimaendringer, urbanisering og velstandsøkning av særskilt betydning for DNB, og det er et viktig langsiktig mål å redusere risikoen og utnytte mulighetene disse trendene representerer.

KLIMAENDRINGER

Den siste rapporten fra FNs klimapanel (høsten 2013) sier at det er 95-100 prosent sikkert at mennesker har forårsaket global temperaturøkning og klimaendringer gjennom utslipp av klimagasser. Hvis utslippene fortsetter å øke betydelig i dette århundret, kan temperaturen stige med mer enn fire grader frem mot det neste århundreskiftet.

For DNB vil klimaendringene blant annet ha en direkte påvirkning på bankens viktigste satsingsområder internasjonalt, som er havbruk, energi og shipping. Klimaendringene vil også påvirke annenhåndsverdier og dermed også bankens pantesikkerhet, i tillegg til kundenes adferd og forventninger.

URBANISERING

Halve menneskeheten bor nå i byer, og urbaniseringen fortsetter med voldsom fart. I 1950 bodde en tredjedel av verdens befolkning i byer, mens andelen vil være to tredjedeler i 2050, i følge UN-HABITAT*. Urbanisering medfører økt investeringsbehov i urban infrastruktur, noe som igjen gir forretningsmuligheter for DNB. Internasjonal erfaring tilsier at infrastrukturinvesteringer med sin stabile avkastning kan være en attraktiv aktivaklasse for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser (Finans Norge 2013). Aktuelle investeringsområder er vann, energi, vei og bane, havner og flyplasser.

VELSTANDSØKNING

Den globale middelklassen vil ifølge OECD vokse med 172 prosent de neste 20 årene, noe som vil resultere i en total global

velstandsøkning. Velstandsøkning vil sannsynligvis bety økt etterspørsel etter ulike former for kapitalplassering. I tillegg vil bærekraftstrender trolig føre til at både institusjonelle kunder og personkunder vil rette stadig mer oppmerksomhet mot hvor og hvordan DNB plasserer kundenes kapital. Arbeidet med ansvarlige og bærekraftige investeringer vil kunne gi konkurransekraft i et marked med økte volumer og en stadig økende andel kunder med interesse for bærekraft.

* United Nations Human Settlements Programme forkortet UN-Habitat, er De forente nasjoners program for fremme av sosialt akseptabel menneskelig bosetting som også er bærekraftige når det gjelder miljøet.

STYRING OG LEDELSE

DNB ønsker, som Norges største bank, å være et forbilde for bærekraftig verdiskaping ved å integrere etikk og miljø- og samfunnsmessige hensyn i forretningsdriften.

DNBs konsernpolicy for samfunnsansvar er styrende for hele konsernets arbeid med både etterlevelse og utvikling av samfunnsansvar.

Konsernpolicyen har følgende hovedprinsipper:

- DNB skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstagerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske.
- DNB skal søke å bidra til bærekraftig utvikling innenfor de områder og bransjer der DNB opererer.

I tillegg har konsernet retningslinjer, forretningsmodeller og møteplasser som skal sikre at samfunnsansvar er en integrert del av den daglige driften.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

DNBs investeringsvirksomhet følger et regelverk som skal sikre at konsernet ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstagerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske.

DNB investerer ikke i selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer produserer tobakk eller pornografi. DNB investerer heller ikke i selskaper som er involvert i antipersonellminer og klasevåpen, som beskrevet i konvensjonen om forbud mot antipersonellminer og konvensjonen om klaseammunisjon, eller i selskaper som utvikler og produserer sentrale komponenter til masseødeleggelsesvåpen. Med masseødeleggelsesvåpen menes NBC-våpen (kjernevåpen eller atomvåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen).

Retningslinjene for etiske investeringer ble oppdatert i 2013 for å fange opp viktige signaler i markedet for ansvarlige og bærekraftige investeringer og fra det internasjonale samfunn. Blant annet inkluderer retningslinjene nå en eksplisitt referanse til FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter ("Guiding Principles on Business and Human Rights") som sentrale i DNBs eierskapsutøvelse og et eksklusjonskriterium for statsobligasjoner.

I tilfeller der selskaper der DNB har eierinteresser er mistenkt for å

EKSKLUDERTE SELSKAPER 2013

Brudd på kriterium	Antall selskaper
Antipersonellminer (landminer)	1
Klasevåpen	6
Kjernevåpen	10
Miljø	12
Arbeidsrettigheter	1
Menneskerettigheter	6
Pornografi	2
Tobakk	22
Totalt antall utestengte selskaper	60

SELSKAPSDIALOG 2013

Tema	Antall møter*
Avfall og utslipp	1
Arbeidslivsstandarder	7
Lokalsamfunn/urfolksrettigheter	3
Bestikkelser og korrupsjon	2
Menneskerettigheter	9
Andre samfunnsansvarsspørsmål	14
Andre miljøspørsmål	3

* Det er avholdt flere møter med samme selskap.

ANSVARLIGE INVESTERINGER I PRAKSIS

DNBs retningslinjer for etiske investeringer gjelder ikke bare for spesielt "etiske" fond. De er en grunnstandard som gjelder for finansielle investeringer gjennom DNB Livsforsikring ASA, egenkapitalinvesteringer og selskapene etablert under DNB Asset Management Holding AS. Retningslinjene dekker alle aktivaklasser og gjelder også for eksterne leverandører av fond det investeres i, eller som tilbys kundene i konsernet.

DNB har et eget råd for etiske investeringer som skal overvåke overholdelsen av retningslinjene. Hvis et selskap er involvert i kontroversielle våpen, tobakk eller pornografi, vil alle verdipapirer/eierinteresser bli solgt og selskapet utelukket som en mulig investering. Når et selskap er mistenkt for å krenke andre kriterier i retningslinjen, vil DNB først og fremst forsøke å påvirke gjennom aktivt eierskap og dialog med selskapet.

DNB legger betydelige ressurser i å sikre høy kvalitet i sin ansvarlige og bærekraftige investeringsvirksomhet, og tre analytikere i Oslo og Stockholm jobber dedikert med bærekraftstemaer i investeringsvirksomheten. DNB bruker også et eksternt konsultentselskap som overvåker selskaper i

porteføljen, og som også har dialog med selskaper på vegne av DNB og andre kunder.

For å sikre samsvar med investeringsretningslinjene og for å være en aktiv eier har DNB jevnlig direkte dialog med selskaper konsernet har investert i. Målet med denne dialogen er å påvirke selskaper i en positiv retning. Årsaken til utøvelsen av aktivt eierskap er ofte spesifikke problemstillinger knyttet til miljø, sosiale forhold eller forretningsetikk, men kan også være et behov for å heve selskapenes nivå generelt innenfor bærekraft.

Hvilke selskaper DNB velger å engasjere seg i diskuteres i rådet for etiske investeringer. Hendelsesbasert dialog velges som et resultat av alvorlighetsgraden av det mistenkte bruddet på retningslinjene, størrelsen på eierskapet i selskapet og sannsynligheten for at dialogen vil ha en innvirkning på situasjonen.

DNB engasjerer seg også aktivt i forhold til utvalgte temaer. Disse temaene blir kontinuerlig revidert. Hovedtemaet i 2013 var palmeolje.

bryte med retningslinjene for etiske investeringer i DNB og internasjonalt anerkjente standarder og konvensjoner, vil DNB oppfordre selskapene til å rette opp misforholdene. Selskaper som bryter med DNBs retningslinjer eller over tid ikke viser vilje til å endre adferd, kan bli ekskludert fra konsernets investeringsportefølje, se egen oversikt.

Ansvarlig og bærekraftig investeringsvirksomhet innebærer å bruke sin innflytelse over selskaper, utover å kjøpe og selge eierposter, til å fremme ansvarlig forretningsdrift i de selskapene man eier. DNB engasjerer seg som aktiv eier primært gjennom dialog med enkeltelskaper. I 2013 hadde DNBs analytikere for ansvarlige og bærekraftige investeringer 39 møter med selskaper for å diskutere ulike temaer knyttet til samfunnsansvar og bærekraft, se egen oversikt. Gjennom sin konsulent GES Investment Services har DNB hatt selskapsdialoger knyttet til 392 tilfeller av tilsynelatende kritikkverdige hendelser eller mistanke om brudd på internasjonale normer.

DNB vil videreutvikle prosessene for å ivareta sosiale og miljømessige hensyn i investeringsvirksomheten. Planlagte tiltak inkluderer blant annet opplæring i bærekraftstemaer for alle medarbeidere i Wealth Management i Sverige og integrering av miljømessige, styringsrelaterte og sosiale hensyn i renteforvaltningen.

I 2013 ble bærekraftfondet DNB Sverige Hållbar lansert. Dette er et aktivt forvaltet svensk aksjefond med en konsentrert portefølje på

mellom 15 og 25 selskaper. Argumentet bak fondet er at ansvarlige og bærekraftige investeringer gir finansielle muligheter, og fondet investerer i selskaper som vurderes som langsiktig bærekraftige når det gjelder økonomi, miljø og samfunn. I 2014 lanseres, avhengig av godkjenning fra myndighetene, et tilsvarende globalt bærekraftfond som heter DNB Global Hållbar. Dette fondet forvaltes i samarbeid mellom det globale aksjeteamet og teamet for ansvarlige og bærekraftige investeringer.

ANSVARLIGE KREDITTVURDERINGER

DNBs kredittpolitikk fastslår at miljømessige, sosiale og styringsrelaterte temaer (ESG-risiko) skal analyseres på lik linje med andre mulige risikodrivere og tillegges avgjørende vekt i spørsmålet om en kreditt skal kunne innvilges.

DNB har en egen retningslinje for samfunnsansvar innen kredittvirksomheten. Retningslinjen skal sikre at DNB, gjennom sin kredittgivning, ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstagerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som oppfattes som uetiske. Alle nye kunder skal vurderes i henhold til retningslinjen, samt eksisterende kunder ved fornyelser av avtaler.

DNB videreutviklet retningslinjen for samfunnsansvar i kredittvirksomheten i 2013. De viktigste endringene er:

- forbud mot å yte kreditt til selskaper som er involvert i produksjon av kontroversielle våpen
- større grad av samsvar med retningslinjene for etiske investeringer
- eksplisitte krav til styrebeslutning av kreditter til selskaper som er involvert i produksjon av atomkraft, tobakk eller pornografi, eller som bryter internasjonal anerkjente standarder og konvensjoner, som for eksempel grunnleggende standarder for menneske- og arbeidstagerrettigheter, bidrar til alvorlig miljøskade, alvorlig og systematisk korrupsjon eller andre alvorlige brudd på grunnleggende etiske standarder
- innføring av en sjekkliste som dokumenterer kundens håndtering av ESG-risiko når denne vurderes å være middels eller høy.

Retningslinjen gir også føringer i forhold til hvordan ESG-risiko skal vurderes avhengig av land og region som den aktuelle kunden opererer i.

I DNB skal ESG-risiko vurderes og innarbeides i beslutningsgrunnlaget i kredittsaksbehandlingsverktøyet (ASAP-LC) der dette er aktuelt. Risikovurderingen skal dokumenteres i den enkelte kundesak før kreditt kan innvilges.

For små og mellomstore bedriftskunder benyttes en aktsomhetsmatrise for å vurdere ESG-risiko hos kunden. Aktsomhetsmatrisen skal hjelpe kundeansvarlige med å klassifisere ESG-risiko basert på blant annet kundens grad av modenhet når det gjelder samfunnsansvar, type virksomhet og land kunden opererer i. I løpet av 2014 vil opplæring av medarbeidere i bruk av den nye retningslinjen og i aktsomhetsmatrisen prioriteres.

DNB gjennomfører et årlig to dagers seminar for bankens ledere hvor formålet er læring og styrking av kredittkompetanse. Den nye retningslinjen for samfunnsansvar i kredittvirksomheten er en integrert del av dette seminaret i 2014.

DNB anser at økt oppmerksomhet omkring emner knyttet til samfunnsansvar og ESG-risiko skaper merverdi for kundeforholdet.

SAMORDNER RETNINGSLINJER FOR ATOMVÅPEN

DNB ble høsten 2013 stemplet som "atomversting" i norsk presse i forbindelse med lansering av rapporten [Don't Bank on the Bomb](#).

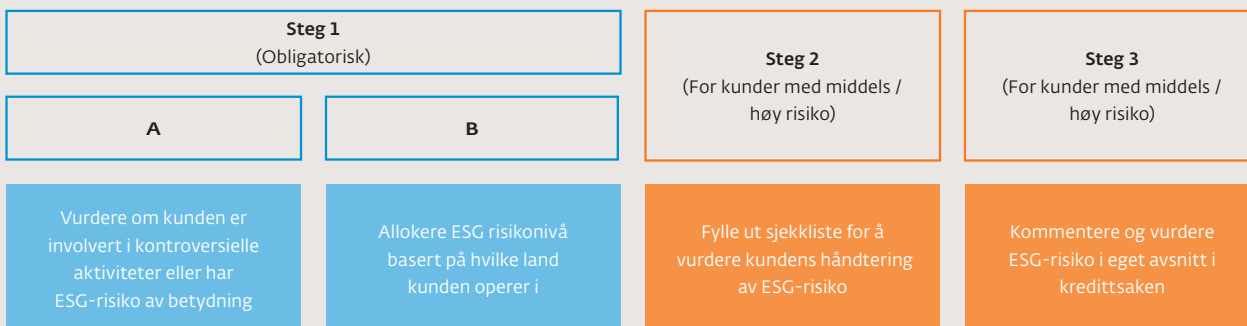
Rapporten ble utarbeidet av den nederlandske fredsorganisasjonen IKV Pax Christi. Organisasjonen offentliggjorde i rapporten en oversikt over hvilke finansinstitusjoner og investeringsfond de mener har bidratt med kapital til selskaper som produserer atomvåpen, gjennom enten lån, investeringer eller kapitalforvaltning. DNB var en av finansinstitusjonene i denne oversikten.

Uavhengig av undersøkelsen som rapporten baserer seg på, har DNB oppdatert retningslinjene sine for samfunnsansvar i kredittvirksomheten og ville ikke ha havnet på denne listen dersom undersøkelsen ble gjort i dag. Det fremgår nå klart av konsernets policy for samfunnsansvar og relevante retningslinjer at DNB ikke skal verken investere i eller gi lån til selskaper som er involvert i antipersonellminer og klasevåpen eller i selskaper som utvikler og produserer sentrale komponenter til masseødeleggelsesvåpen.

Med masseødeleggelsesvåpen menes NBC-våpen (kjernevåpen eller atomvåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen).

ANSVARLIGE KREDITTVURDERINGER I PRAKSIS

Hovedtrekkene i retningslinjen for samfunnsansvar i kredittvirksomheten er angitt i figuren under:

Dialog med kunden om slik risiko kan både bidra til gode løsninger, avdekke nye muligheter og redusere risiko for kunde og bank.

EKVATORPRINSIPPENE

DNB er tilsluttet Ekvatorprinsippene. Dette er felles retningslinjer som benyttes av de fleste store internasjonale finansinstitusjoner i forbindelse med vurdering av miljømessige og sosiale forhold ved prosjektfinansiering. All prosjektfinansiering med en totalverdi høyere enn 10 millioner US dollar skal i henhold til konsernets kredittretningslinjer vurderes i forhold til Ekvatorprinsippene.

DNB har et internt ekvorteam som kategoriserer relevante prosjekter i henhold til Ekvatorprinsippene. Kredittsaker som faller inn under disse prinsippene, skal legges fram for Ekvatorkomiteen for gjennomgang og kategorisering, fortrinnsvis før de forelegges relevant kredittbeslutningsorgan. Dersom dette ikke er mulig eller naturlig, skjer behandling i Ekvatorkomiteen så snart som praktisk mulig etter at saken er forelagt relevant kreditbeslutningsorgan. Som et ledd i den årlige gjennomgangen av engasjementer, skal i tillegg etterlevelse av Ekvatorprinsippene evalueres og rapporteres til det relevante kredittbeslutningsorganet for hvert enkelt engasjement.

Fra og med 2014 skal Ekvatorprinsippene også anvendes ved prosjektrelaterte selskapslån og mellomfinansieringslån etter nærmere bestemte kriterier (EP III).

DNB gjennomførte opplæring i Ekvatorprinsippene (EPIII) for relevante medarbeidere i 2013.

ANSVARLIG LEVERANDØRPPFØLGING

Alle anskaffelser skal gjennomføres på en transparent måte og i henhold til konsernets etiske standarder, slik at alle potensielle leverandører håndteres rettferdig og likt og i henhold til konsernretningslinjer for anskaffelser i DNB.

DNB kjøpte i 2013 varer og tjenester fra leverandører for 11,2 milliarder kroner. Innkjøpende fordeler seg på følgende hovedområder:

- IT-anskaffelser
- Eiendom, bemanning og kontorutstyr
- Markedsføring og konsulenttjenester

Ca. 200 leverandører står for 80 prosent av konsernets totale innkjøpsvolum.

DNB stiller strenge krav til konsernets leverandører og hvordan de ivaretar sitt samfunnsansvar.

I 2013 gjennomførte DNB et prosjekt med sikte på å formalisere og oppgradere samfunnsansvar i leverandøroppfølgingen. Konsernets modell for risikogruppering og oppfølging av leverandører, samt DNBs egenerklæring for leverandørers samfunnsansvar, ble også revidert. En ny egenerklæring vil bli tatt i bruk i 2014. De viktigste endringene vil være:

EKVATORRAPPORTERING 2013

I 2013 ble totalt seks prosjekter behandlet i henhold til Ekvatorprinsippene. Disse er rapportert i tabellen under i henhold til versjon 2 av prinsippene (EP II)

Ekvatorkategori	Antall prosjekter
A	2
B	4
C	–
Totalt	6

Ekvator-kategori	Olje og gass	Havner og terminaler	Kraftproduksjon
A	–	–	2
B	–	1	3
C	–	–	–
Totalt	–	1	5

Ekvator-kategori	Nord-Amerika	Sør-Amerika	Europa	Asia og Australia
A	–	2	–	–
B	–	1	3	–
C	–	–	–	–
Totalt	–	3	3	–

- tydeligere og strengere krav til leverandørenes ansvar overfor underleverandører
- mer detaljerte krav til leverandørenes ansvar for å følge og respektere menneskerettigheter og globale arbeidsstandarder
- tydeligere krav til leverandørenes miljøstyringssystem
- tydeligere krav til leverandørenes om etisk utøvelse av virksomheten (herunder integritet, korrupsjon, hvitvasking, konkurranseforhold)
- krav om leverandørers beredskaps- og kontinuitetsplaner

Som en del av oppfølgingen av de nye kravene i egenerklæringen vil DNB også foreta en ny gruppering av leverandørene i henhold til risiko, samt gjennomføre fysiske revisjonsgjennomganger hos utvalgte leverandører for å vurdere graden av oppfølging av samfunnsansvaret.

ETIKK OG ANTIKORRUPSJON

DNBs retningslinjer for etikk skal bidra til bevissthet om og etterlevelse av den høye etiske standarden som kreves av medarbeiderne i konsernet. Etikkgreene skal blant annet bidra til å bekjempe korrupsjon, utpressing, bestikkelser, hvitvasking, bedrageri, terrorfinansiering og finansiering av kriminell aktivitet.

I 2013 la DNB stor vekt på opplæring og bevisstgjøring rundt de mest sentrale etiske risikoområdene og lanserte et nytt etikkprogram, DNB Ethics. Hele konsernet gjennomførte programmet i 2013, foruten virksomheten i Polen, som starter gjennomføringen i 2014. Deltagelsen var på 90 prosent. DNB Ethics består av ti leksjoner på e-post der hver leksjon bare tar noen få minutter å gjennomføre. Leksjonene presenterer mottageren for dilemmaer knyttet til retningslinjene for etikk, der kunsten å møte kunden står i sentrum. Det er også lagt opp til diskusjon med kolleger og avdelingsdiskusjoner i regi av leder, der temaet er hvordan hvert enkelt dilemma og den relevante etikkgrelen vil håndteres i den enkeltes hverdag.

Etikkprogrammet blir i 2014 gjort tilgjengelig i DNBs interne personalportal og vil etter dette være obligatorisk for alle nyansatte i DNB. Det er leders ansvar å påse at programmet gjennomføres. Programmet vil være tilgjengelig på ulike språk.

DNB har utpekt en egen etikkansvarlig for hele konsernet. Hos vedkommende kan medarbeidere søke råd når de befinner seg i etiske dilemmaer knyttet til organisasjonsmessig integritet. Den etikkansvarlige har en egen informasjonsside på konsernets interne nettside hvor kontaktinformasjon er oppgitt. Alle henvendelser til den etikkansvarlige blir behandlet konfidensielt. Flere hundre henvendelser (inkludert tilbakemeldinger fra DNB Ethics) har handlet om taushetsplikt og personvern, om varslingskultur og behandling av medarbeidere, og bekymring for åpen og ærlig kommunikasjon overfor kundene.

DNB har i tillegg til en egen etikkansvarlig en varslingsrutine hvor ansatte kan rapportere bekymringer om uetisk eller ulovlig atferd knyttet til organisasjonsmessig integritet. Rutinen er en synlig og lett tilgjengelig varslingsknapp. Denne er tilgjengelig fra konsernets intranettside. Varslingsrutinen er på flere språk. I DNB oppfordres de ansatte gjennom de etiske retningslinjene å informere enten sin nærmeste leder eller konserndirektør revisjon dersom han eller hun får kunnskap om forhold som er i strid med gjeldende regelverk, vesentlige brudd på interne bestemmelser eller andre vesentlige kritikkverdige forhold. Varsling sendes som en e-post til konserndirektør revisjon i DNB. Alle varslinger behandles konfidensielt, og varslers anonymitet ivaretas selv om ikke selve varslingen er anonym. Alle ansatte er informert om varslingsmekanismen gjennom etikkopplæringen. Samme informasjon gis til alle nyansatte. DNBs ansatte er beskyttet mot represalier og lignende som følge av de varsler. Dette er beskrevet i de etiske retningslinjene.

I 2013 mottok konserndirektør revisjon totalt 15 varslinger. Dette var en liten økning fra året før, men på samme nivå som tidligere år. Økningen kan tyde på økt kunnskap og synlighet knyttet til DNB Ethics. Ingen varslinger ble vurdert som grunnløse.

DNBs nye retningslinjer for antikorrupsjon, som ble vedtatt i 2014, slår fast at konsernet har nulltoleranse for korrupsjon.

DNB er representert i mer enn 20 land. I tillegg til norsk straffelov og lokal lovgivning er DNB og de som jobber for DNB, også underlagt US Foreign Corrupt Practices Act og UK Bribery Act. Disse lovene gjelder for DNB ettersom konsernet har virksomhet i USA og Storbritannia. Samlet gir disse lovene en vid definisjon av korrupsjon, og praksis i DNB skal være etisk forsvarlig og ligge klart innenfor grensen for hva som er lovlig.

DNBs antikorrupsjonsprogram er basert på prinsippene mot korrupsjon i UK Bribery Act, som blant annet inkluderer risikobasert rammeverk, ledelsesforankring, risikovurdering og aktsomhetsvurderinger/ bakgrunnsundersøkelser (due diligence). Forebygging av korrupsjonsrisiko i DNB og ledernes engasjement og forpliktelser er viktige elementer i programmet. Det tas sikte på å implementere programmet i hele DNB-konsernet i løpet av 2014.

KLIMA OG MILJØ

DNB mener klimaendringer er en av vår tids største utfordringer og en kilde til både risiko og muligheter. DNB-konsernet vil tilstrebe å redusere sine egne direkte utslipp av klimagasser gjennom kontinuerlig måling og oppfølging. DNB følger også opp kunder, selskaper konsernet investerer i og leverandører til konsernet for at disse ikke skal bryte med DNBs miljøkrav.

DIREKTE MILJØPÅVIRKNING

DNBs direkte påvirkning på klimaet og miljøet er i hovedsak knyttet til energiforbruk, tjenestereiser og avfall fra kontorvirksomheten. Et av DNBs viktigste tiltak for å bli mer miljøeffektiv har vært å samlokalisere virksomheten i Oslo i et nytt hovedkontor i Bjørvika. I tillegg er virksomheten i Bergen og Trondheim samlokalisert i nye, tilsvarende bygg. Ved å flytte inn i nye kontorlokaler skal DNB nå målet om å redusere CO₂-utslippene med 20 prosent fra 2009-nivået innen utgangen av 2014.

DNB startet i 2013 arbeidet med å innføre et miljøstyringssystem basert på den internasjonale standarden ISO 14001. Hele virksomheten i Norge skal etter planen sertifiseres i løpet av 2014, mens de internasjonale kontorene skal følge etter innen 2015. Innen utgangen av 2014 vil mer enn 80 prosent av DNBs virksomhet være sertifisert i henholdt til ISO 14001. Miljøstyringssystemet skal hjelpe organisasjonen med å sette og følge opp mål og gjennomføre relevante tiltak, samtidig som oppmerksomheten rundt miljøspørsmål skal opprettholdes i konsernet. Å drive miljøeffektivt vil si å utnytte ressursene best mulig med minst mulig miljøbelastning. I tillegg til å redusere kostnader og redusere konsernet miljøbelastning på miljøet vil miljøstyringssystemet kunne være et konkurransefortrinn for DNB. Stadig flere potensielle bedriftskunder etterspør en internasjonal anerkjent miljøstandard i forbindelse med anbudsprosesser.

Konsernet tilbyr stadig flere papirløse tjenester som reduserer belastningen på miljøet. DNB ønsker å tilby flest mulig papirløse prosesser for kunder og medarbeidere. I dag signeres en stor andel av DNBs boliglånesøknader med pant i bolig elektronisk ved bruk av BankID. DNB vil tilby elektronisk signering for flere typer lån og for ulike kontoprodukter. Alle avtaler som signeres elektronisk, skal tilbys kunden på en enkel og sikker måte, og de skal være lette å finne tilbake til i kundens elektroniske arkiv. Der det er behov for dialog mellom kunden og DNB, vil elektroniske kanaler som e-post, SMS og nettpat benyttes i størst mulig grad.

Et av DNBs viktigste tiltak for å øke miljøeffektiviteten har vært å samlokalisere virksomheter i nye, miljøeffektive bygg, som DNBs nye hovedkontor i Bjørvika. Arealeffektivisering, nye arbeidsmåter og økt bruk av nettmøter, fornybare energikilder, energieffektive IT-løsninger og plassering av nybygg ved kollektivtrafikkknutepunkter gir utslag i DNBs klimaregnskap. DNBs klimaregnskap for 2013 viser blant annet en nedgang i flyreiser for konsernet på 11 prosent fra 2012.

DNB kjøpte i 2013 elektrisitet fra norske vannkraftverk dokumentert med opprinnelsesgarantier (se egen faktaboks). Garantiene er levert av ECOHZ og kommer fra kraftprodusenter som alle har betydelige investeringer innen fornybar energi. Leveransene, som var på 76 GWh, dekket hele konsernets forbruk av strøm i Norden og Baltikum. Gjennom kjøpet reduserte DNB sitt utslipp av CO₂ knyttet til strømforbruket til tilnærmet 0 og samtidig støttet utbygging av ny, fornybar kraftproduksjon.

Kjøp av opprinnelsesgarantier i kombinasjon med kjøp av klimakvoter for CO₂-utslipp som følge av flyreiser betyr at DNB kompenserte for 78 prosent av sitt totale CO₂-avtrykk i 2013.

Gjennom DNB Finans får DNBS leasingkunder tilbud om å klimanøytralisere bilparken ved hjelp av FN-godkjente CO₂-kvoter. Gjennom slike kvotekjøp oppveide leasingkundene for utslipp av 4 825 tonn CO₂ i 2013.

INDIREKTE MILJØPÅVIRKNING

DNBs indirekte påvirkning på klimaet og miljøet er i hovedsak knyttet til rollen som investor, långiver og innkjøper. Det er et hovedprinsipp i DNBS utøvelse av samfunnsansvar at konsernet ikke skal medvirke til alvorlig miljøskade. I tillegg har DNB en mer aktiv miljørolle som långiver til selskaper og prosjekter som driver klimavennlig energiproduksjon, for eksempel innen vind-, vann- og solenergi. DNB tar også opp klima- og miljøtemaer i forbindelse med dialog konsernet har med selskaper det investeres i og stiller krav til sine leverandører om å levere varer med høy miljøkvalitet når det gjelder materialvalg og produksjonsprosess, både faktisk bruk og som avfallsprodukt.

Gjennom sin tilslutning til FNs Global Compact har DNB forpliktet seg til å støtte føre-var-prinsippet i miljøspørsmål samt fremme større miljøansvar og utvikling og utbredelse av miljøvennlige teknologier. Dette ansvaret gjenspeiles i DNBS konsernpolicy for samfunnsansvar.

HVA ER EN OPPRINNELSESGARANTI?

En opprinnelsesgaranti dokumenterer hvordan strømmen man kjøper er produsert. Dette gir kundene en mulighet til å kjøpe strøm som kommer fra fornybare kilder som vindkraft og vannkraft. Ved å kjøpe fornybar energi med opprinnelsesgaranti reduserer DNB utslipp av klimagassen CO₂ knyttet til eget elektrisitetsforbruk og stimulerer samtidig utbygging av ny fornybar kraftproduksjon. Systemet med opprinnelsesgarantier ble innført i forbindelse med EUs direktiv om fornybar energi (det seneste fra 2009) og er implementert i de fleste land i Europa og i norsk lovverk. Gjennom kjøp av fornybar strøm støtter DNB utviklingen av bærekraftig energiforsyning.

DNB KOMPENSERER FOR SINE UTSLIPP

DNB kompenserte i 2013 for alle konsernets utslipp fra flyreiser, totalt 5 847 tonn CO₂, ved å kjøpe FN-godkjente CO₂-kvoter i SN Powers vannkraftprosjekt La Higuera i Chile. La Higuera vannkraftverk har operert siden september 2010 og genererer ren og fornybar energi ved å utnytte styrken av vannet som kommer oppstrøms fra fjellkjeden. Kraftverket har en installert effekt på 155 MW.

Fra SNs Powers vannkraftprosjekt La Higuera i Chile.

DNB FORNØYD MED RESULTATENE FRA CDP I 2013

DNB deltar i klimarapporteringsprosjektet CDP, både ved å være blant investorene som formelt står som avsendere av undersøkelsen, og ved å svare på undersøkelsen på vegne av egen virksomhet. CDP er en uavhengig organisasjon som har som formål å samle inn og publisere informasjon om bedrifters utslipp av drivhusgasser og annen informasjon knyttet til bedrifters håndtering av klimagassproblematikk. I 2013 besvarte mer enn 4 500 selskaper verden over spørreundersøkelsen fra CDP. For DNB er den frivillige rapporteringen til CDP en måte å kommunisere internt og eksternt både sterke sider og forbedringsområder når det gjelder utslipp av klimagasser.

DNB satte i 2011 et mål om å være den beste nordiske finansinstitusjonen som rapporterer til CDP innen 2015. I 2013 fikk DNB en åpenhetsscore på 84 og en resultatscore på B, som var

en solid bedring fra 2012 (se nøkkeltallstabell side 27). DNB vil fortsette å rapportere i henhold til CDP og jobber kontinuerlig med å måle, offentliggjøre og dele viktig miljøinformasjon. Imidlertid velger konsernet å ikke opprettholde målet om å bli beste nordiske finansinstitusjon som rapporterer til CDP.

Forpliktelsen til føre-var-prinsippet kommer blant annet til uttrykk gjennom flere sett med retningslinjer som skal sikre at DNB ikke volder skade ("do no harm") i sin forretningsvirksomhet. Innenfor den bærekraftige og ansvarlige investeringsvirksomheten er det et sentralt premiss å unngå alvorlig miljøskade, og miljø er et tilbakevendende tema i analyser av selskapers risikobilde og i utøvelsen av aktivt eierskap. I utlånsvirksomheten er konsekvensanalyser av eventuelle naturinngrep en sentral del blant annet i prosjekter som dekkes av Ekvatorprinsippene (se mer side 18).

Ved å støtte FNs Global Compact er DNB forpliktet til å fremme økt miljøansvar og oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi og løsninger. Et eksempel er aksjefondet DNB Miljøinvest, som investerer i selskaper verden over som benytter ny teknologi for å generere og bruke renere energi, øke effektiviteten og fremme veksten av fornybar energi. Per 31. desember 2013 var forvaltningskapitalen i dette fondet drøye én milliard norske kroner. Et annet eksempel er grønne leiekontrakter, eller grønt bilag til leiekontrakten, som brukes av DNB Næringseiendom for å oppnå energibesparelser og bidra til miljøeffektivitet. I 2013 ble det tegnet ti slike leiekontrakter.

DNB fremmer også miljøansvar gjennom å finansiere klimavennlig energiproduksjon, som vind-, vann- og solenergi. Klimavennlig energiproduksjon blir stadig viktigere på grunn av behovet for å redusere utslippene av drivhusgasser. Produksjon av energi fra fornybare kilder er en kapitalintensiv bransje. DNB har fagmiljøer som følger dette området og jobber kontinuerlig for å finne nye finansieringsformer slik at flere fornybare prosjekter kan realiseres. Rundt 36 prosent av DNBs finansiering av energisektoren går til fornybar energi, det vil si i overkant av 40 milliarder kroner. DNB forventer moderat vekst på dette området i 2014.

SAMFUNN

Som Norges største bank spiller DNB en viktig rolle i manges liv. Som arbeidsgiver skal DNB ivareta medarbeidernes arbeidsforhold på en god måte. Som tilbyder av produkter og tjenester skal DNB ivareta kundenes behov samtidig som grunnleggende rettigheter respekteres. Som samfunnsaktør skal DNB bidra slik at enda flere kan få realisert sine drømmer.

SAMFUNNSROLLEN

Gjennom sin virksomhet bidrar DNB til både sysselsetting og verdiskaping. De færreste vil kunne finansiere egen bolig uten banken som støttespiller. Uten skadeforsikring vil det ikke være mulig å takle de økonomiske konsekvensene av ulykker. Uten livsforsikringsselskapene vil det være vanskelig å sikre sine nærmeste økonomisk.

For bedriftene gjelder det samme: Nyetablerte trenger finansiering, hjelp og støtte i starten, og etablerte bedrifter trenger finanstjenester for drift og vekst. DNB har et ønske om å være førstevalget for gründere og har et mål om 20 prosent årlig vekst blant kunder som starter for seg selv.

Tilgjengelighet

DNB vil gjøre det enklere for kundene å få kontakt med banken, blant annet gjennom døgnåpent kundesenter for privat- og bedriftskunder, netprat i nettbanken og kundeservice i sosiale medier (Facebook).

DNB ønsker å bidra til at flest mulig har eller får tilgang til finansielle produkter og tjenester. Aktuelle målgrupper kan være personer med lav kjennskap til personlig økonomi, dårlige norskkunnskaper eller nedsatt funksjonsevne som gjør tradisjonell bruk av produkter og tjenester vanskelig.

Sammen med Røde Kors har DNB utviklet et kurs i personlig økonomi for brukere av Røde Kors' ulike tilbud, blant andre aleneforsørgere, kvinner med innvandrerbakgrunn og brukere av "nettverk etter soning". DNB tilbyr også slike kurs i samarbeid med Pøbelprosjektet og Oslo Voksenopplæring. Frivillige medarbeidere i DNB er kursholdere og får mulighet til å dele sin kjernekompetanse med dem som trenger den mest.

I 2013 deltok 330 personer på kurs i personlig økonomi i regi av DNB. Målet er å øke antall deltagere til 500 i 2014.

Konsernet støtter mikrofinansprosjekter i regi av hjelpeorganisasjonen CARE. Deltagerne i prosjektet får hjelp til å organisere seg i spare- og lånegrupper og får dermed tilgang til lokale finansielle tjenester. I tillegg får deltagerne opplæring i forvaltning, ledelse og forretningsdrift.

I tillegg til å gi økonomisk støtte til humanitære organisasjoner involvert i mikrofinans er konsernet med i Norsk Mikrofinansinitiativ. Initiativet er et samarbeid mellom private og statlige aktører som direkte og indirekte investerer i mikrofinansinstitusjoner gjennom egenkapital, lån eller garantier. Norsk Mikrofinansinitiativ opererer på kommersielt grunnlag og skal gi en attraktiv avkastning i form av både utviklingseffekter og tradisjonell finansiell avkastning.

Drifts- og systemrisiko

En av banknæringens og DNBs aller viktigste samfunnsfunksjoner er å sørge for at sentrale banktjenester er tilgjengelig for kundene. DNB har hatt utfordringer med tilgjengeligheten for noen av sine tjenester og jobber for å bedre kundeopplevelsene rundt dette.

I 2013 inngikk DNB nye driftsavtaler for konsernets IT-systemer som et viktig ledd i arbeidet med å øke driftsstabiliteten. Hoveddelen av driftsavtalen for konsernets IT-systemer ble tildelt det indiske IT-selskapet HCL Technologies, mens avtalen for stor-maskin ble inngått med EVRY. Målet med prosessen har vært å få på plass avtaler som sikrer stabil og effektiv drift, slik at kundene hver dag skal få en god opplevelse når de bruker banken.

Det indiske konsultentselskapet Tata Consultancy Services (TCS) er valgt til å levere vedlikehold av applikasjoner og utvikle tjenester på tvers av bankens IT-systemer.

DNB besluttet i 2012 å flytte deler av norsk bankproduksjon til Riga, og en pilot ble kjørt gjennom 2013. Dette miljøet er nå en del av ordinær drift.

Innen utgangen av 2015 vil syv ulike datasentre bli flyttet til et "Green Mountain Data Centre" som holder til i fjellet i et tidligere NATO-anlegg ved Stavanger. Her skjer kjølingen av systemer ved hjelp av vann fra fjorden. Flyttingen vil bidra til ytterligere øking av driftsstabiliteten i DNB.

Norske myndigheter ønsker å redusere risikoen i banknæringen, spesielt i systemviktige banker som DNB. Dette gir seg først og fremst utslag i økte egenkapitalkrav. DNB har møter disse kravene gjennom å sette et mål for å bygge egenkapital til 13,5–14,0 prosent ren kjernekapital innen 2016. Konsernet er godt posisjonert for å tilfredsstille myndighetenes krav fremover.

Ansvarlige produkter

DNB tilbyr fond i det norske privatmarkedet med kriterier som er strengere enn den etiske grunnstandarden for investeringer (se omtale om ansvarlige investeringer s. 15–16.).

DNB Barnefond og DNB Global Emerging Markets har slike utvidede kriterier og investerer ikke i selskaper der produksjon av alkohol, gambling eller konvensjonelle våpen utgjør mer enn fem prosent av omsetningen. I 2013 lanserte DNB i Sverige et nytt bærekraftsfond; DNB Sverige Hållbar.

DNB tilbyr et eget klimalån med ekstra gunstige betingelser ved kjøp av bil med lavt utslipp.

DNB er en av Røde Kors' hovedpartnere. DNB Finans har i flere år hatt et samarbeid med Røde Kors om Røde Kors MasterCard. Røde Kors MasterCard er et av få kredittkort i Norge som genererer inntekter til en veldedig organisasjon. Hver gang Røde Kors MasterCard brukes, gir DNB 1 prosent av beløpet til Røde Kors' humanitære arbeid. I 2013 ble dette til sammen 1 024 473 kroner.

Produktkvalitet

Alle DNBs produkter og tjenester skal oppfylle interne og eksterne krav til kvalitet og interessentenes forventninger om åpenhet og redelighet. Derfor kvalitetssikres nye produkter og tjenester før de presenteres for kundene og markedet. Opptil 14 miljøer i banken er involvert i denne prosessen, og produktenes og tjenestenes

DNBs Innovasjonspris 2003-2012:

DNBs Innovasjonspris har i mange år satt fokus på verdien av kunnskapsbasert utvikling i Norge. Mange tusen ideer har vært med i konkurransen.

2012

Ulstein Power & Control

Ny skipsbro for styrmenn på båter

2011

PCI Biotech

Behandling av kreftsvulster lokalt

2010

Protia

Omdanning av naturgass til flytende drivstoff

2008

Sub Sea Water AS

Ferskvannsbrønner under havet

2007

Sudmann AS

Kunstig hoftestamme som kan byttes ut ved behov

2006

SWAY AS

Flytende vindmølle

2005

ReVolt Technology AS

Bedre oppladbare batterier

2004

Norwegian Silicon Refinery A

Forbedret og mer miljøvennlig produksjon av solcellesilicium

2003

Axis-Shield

Raskere, billigere og enklere analyse av blodprøver

etiske robusthet og innvirkning på omdømmet skal vurderes særskilt.

I 2013 startet personmarkedet i DNB startet arbeidet med å forenkle produkt- og tjenesteporteføljen. Målet er å sanere og modernisere, samt å sikre ærlig og forståelig kommunikasjon til markedet.

Personvern og informasjonssikkerhet

For å understøtte DNBs sikkerhetspolicy har konsernet egne retningslinjer for informasjonssikkerhet og behandling av personopplysninger. Gjennom etikkopplæringen i 2013 har alle medarbeidere i DNB fått innføring i konsernets prinsipper knyttet til taushetsplikt og personvern. Alle DNBs finansrådgivere er autoriserte i henhold til nasjonal ordning der informasjonssikkerhet og personvern inngår i opplæringen.

DNB har et eget personvernombud med spesialfelt personopplysningsloven. Ombudet følger opp at DNB etterlever rammebetingelser for bankvirksomheten under Finanstilsynets og Datatilsynets konsesjoner.

Forskning og innovasjon

Gjennom en årlig innovasjonskonkurranse ønsker DNB å motivere til innovasjon og vekst, samt skape en arena for relasjonsbygging. DNBs Innovasjonspris går til en idé som bygger på ny kunnskap eller bruker eksisterende kunnskap på en nyskapende måte. Ideen må ha et tydelig forretningsmessig potensial i form av omsetning, miljøgevinst, arbeidsplasser, besparelser og lignende og en god og gjennomtenkt plan for hvordan ideen skal realiseres. I 2012 var prisen på én millioner kroner, og det var niende gang prisen ble delt ut. I 2013 ble det jobbet med å fornye konkurransen, og DNBs Innovasjonspris i ny drakt vil bli lansert i løpet av 2014.

SAMFUNNSANSVAR OG FILANTROPI

DNB støtter idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål med betydelige beløp. Det gis støtte alle steder der DNB har virksomhet av en viss størrelse. Målet er å skape ønskede assosiasjoner og økt kjennskap til konsernets merkevare, skape gode relasjoner til kunder og være motiverende for DNBs medarbeidere.

I 2013 beløp slik direkte støtte seg til 122 millioner kroner. Se grafisk fremstilling for fordeling på sektor i nøkkeltallstabellen på s. 29.

DNBs største samarbeidsavtaler i 2013 var:

- Norges Skiskytterforbund: 18 millioner kroner
- VIF Fotball: 6,5 millioner kroner

- Norges Friidrettsforbund: 6,3 millioner kroner
- Norges Skiforbund, alpint: 5,5 millioner kroner
- Norges Snowboardforbund: 4,2 millioner kroner
- Norges Røde Kors: 4 millioner kroner
- DNB Arena (Stavanger): 3,75 millioner kroner
- Riksteatret: 3,6 millioner kroner
- Norges Orienteringsforbund: 3,25 millioner kroner
- Den Norske Opera & Ballett: 3,4 millioner kroner
- Festspillene i Bergen: 2,5 millioner kroner

DNB gir ingen økonomiske bidrag til politiske partier, politikere eller relaterte institusjoner. Konsernet mottar heller ikke økonomisk støtte fra myndighetene eller fra andre aktører.

MEDARBEIDERE

Rekruttering og utvikling

DNB ønsker å gi den enkelte medarbeider lærings- og utviklingsmuligheter i tråd med konsernets forretningsmessige mål og strategiske plattform. Kompetente medarbeidere er det viktigste verktøyet DNB har for å sikre at konsernet når de strategiske målene som er satt og tilfredsstiller sine interessenters krav og behov.

DNB er en attraktiv arbeidsplass og tiltrekker seg den beste kompetansen. DNB ble i 2013 rangert som nummer to i Universums undersøkelse blant økonomistudenter av de mest attraktive arbeidsgiverne i Norge. Dette bidrar til at DNB har stor tiltrekningskraft når det søkes etter nye medarbeidere utenfor konsernet.

Kompetanse og talenter må forvaltes godt, og det gis utstrakt opplæring i regi av konsernet. Det er også gode muligheter for faglig og personlig vekst. For å gjøre opplæringstiltak så effektive og tilgjengelige som mulig ble det i 2013 utviklet flere nye opplæringsprogrammer ved bruk av webinar, video og andre typer elektronisk opplæring. Synliggjøring av interne karrieremuligheter og tilbud om målrettet kompetanseutvikling er tiltak for å beholde og utvikle talentfulle medarbeidere i DNB.

I 2013 ble også fire konsernfelles fagakademier etablert for den norske delen av virksomheten. Akademiene leverer opplæringsmoduler

innenfor kreditt, sparing og investering, forsikring og cash management.

Konsernet innførte i 2013 en felles mål- og utviklingsprosess for alle ledere og medarbeidere. Et nytt verktøy for oppfølging av mål- og utviklingssamtaler ble implementert i organisasjonen. Verktøyet skal sikre at konsernets strategiske retning reflekteres i den enkelte ansattes arbeidsoppgaver og prioriteringer og at alle ansatte har langsiktige utviklingsmål. DNB har som mål for 2014 at alle medarbeidere skal ha etablert utviklingsplaner.

Mangfold og likestilling

I DNB er mangfold en kompetanse på lik linje med annen faglig kompetanse. Lokale regulatoriske krav skal etterleves, og diskriminering tolereres ikke i rekrutteringsprosessene. For å måle og følge opp mangfoldet i DNB er det nødvendig å få på plass en nullpunktsmåling. Mål for mangfoldet skal deretter settes. Konkrete tiltak som skal igangsettes i 2014, er en rekrutteringspraksis som sikrer ulik kompetanse og erfaring, tilrettelegging for en god livsfasepolitikk og praksisplasser i DNB i samarbeid med NAV. Ved opptak av yngre talenter til konsernets trainee- og internship-programmer skal mangfold i utdanningsbakgrunn, erfaring og etnisitet være blant utvalgsriterier.

Styret i DNB har som mål at det på de fire øverste ledernivåene i konsernet skal være minst 40 prosent kvinner. I 2013 var andelen 29,4 prosent. For å nå målet på 40 prosent har konsernet iverksatt ulike tiltak. Kjønnbalansert rekruttering til ledende stillinger gjennom bevisst bruk av virkemidler i annonsering og utlysning og et tilstrekkelig antall kvinnelige kandidater i etterfølgerplaner og i utvelgelse til talent- og lederutviklingsprogrammer er tiltak som skal bidra til at målet nås. Kvalitet, mangfold og likebehandling i utvelgelsesprosesser skal sikres gjennom konsernets retningslinje for rekruttering.

MENNESKERETTIGHETER

DNB skal respektere menneskerettigheter både i egen virksomhet og som investor, långiver og innkjøper. Hovedmålet er at egne aktiviteter ikke skal krenke andres rettigheter, og prinsipper for menneskerettigheter er nedfelt i DNBs policy for samfunnsansvar. FNs prinsipper for menneskerettigheter og næringsliv er også tatt inn i retningslinjene for etiske investeringer som en viktig del av DNBs eierskapsutøvelse.

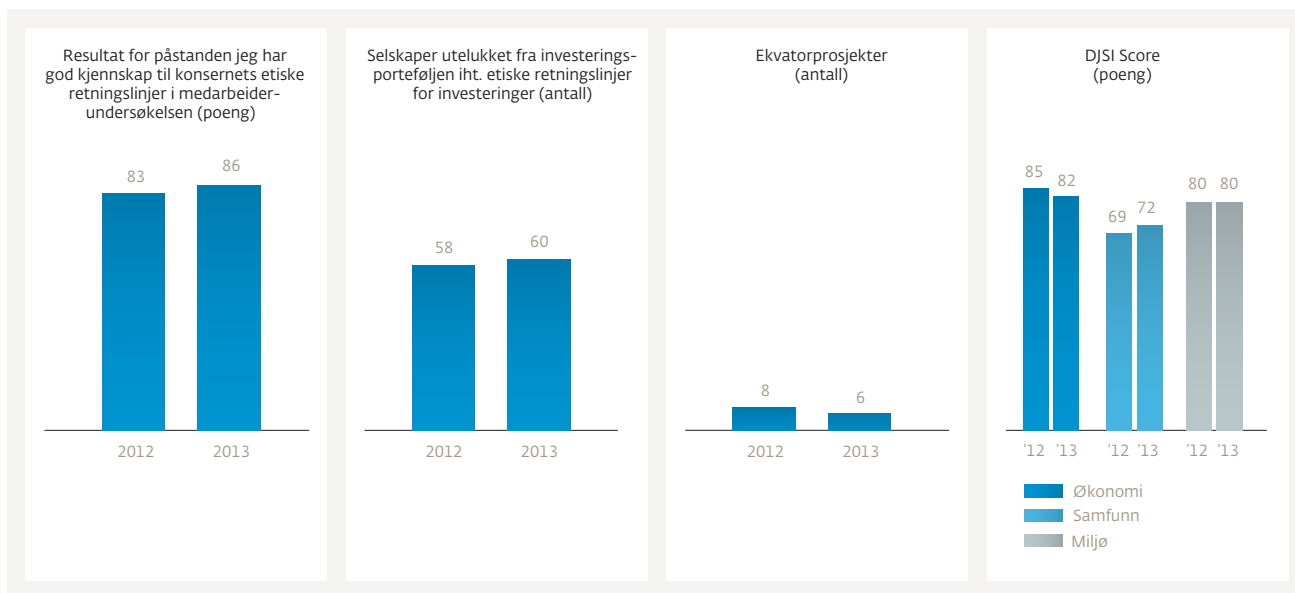
DNB deltar i et prosjekt i regi av FNs miljøprogram for finansinstitusjoner (UNEP FI) om banker og menneskerettigheter. Prosjektet omfatter blant annet analyse av lovverk og juridisk rammeverk, dialog med banker og dialog med interessentgrupper.

I 2014 videreføres arbeidet med å vurdere hvordan DNB best kan kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for håndteringen av negative konsekvenser av sin virksomhet med hensyn til menneskerettigheter i kreditt, investeringer og leverandørkjeden (aktsomhetsvurderinger/due diligence).

Med respekt for grunnleggende menneskerettigheter, ytringsfrihet og vern mot diskriminering ønsket DNB på sin Facebook-side alle utøvere lykke til i de Olympiske Leker i Sotsji i 2014.

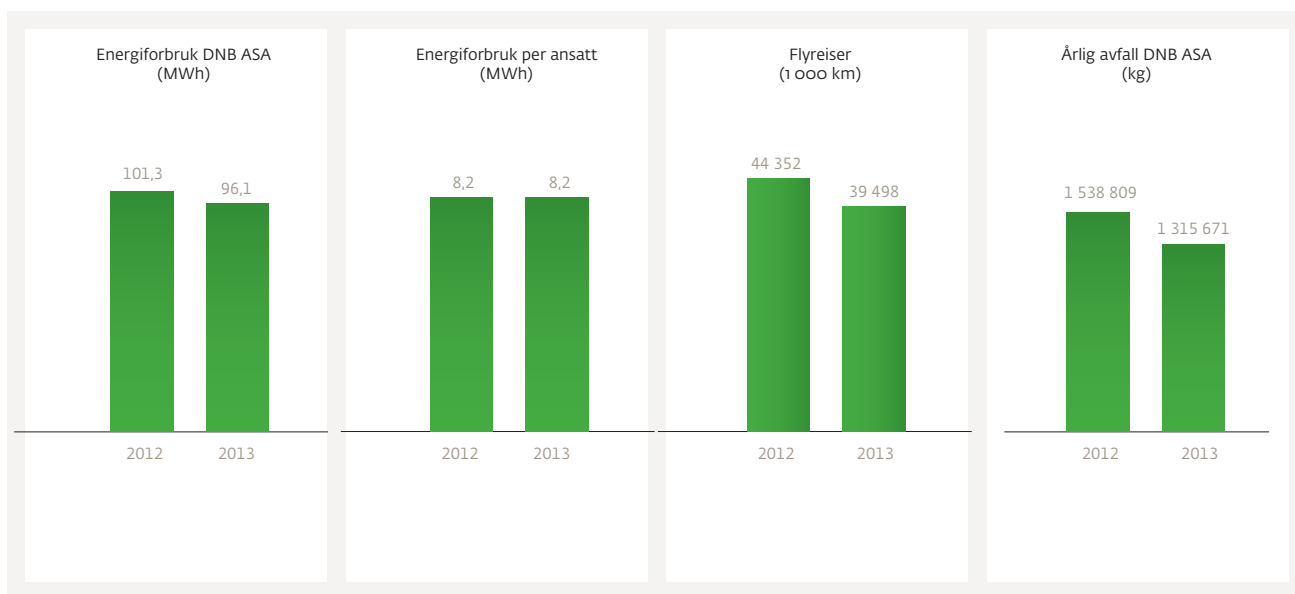
NØKKELTALL: STYRING OG LEDELSE

	Enhet	2013	2012	Kommentar*
Oppfølging egne og lovpålagte krav og rutiner				
Antall autoriserte finansrådgivere	Antall	1 325	1 319	81 sertifisert i 2013
Andel som tilfredsstiller forsikringsbransjens godkjenningsordning for selgere	Antall	1 675	1 526	Internt godkjente. Nasjonal ordning starter i 2014.
Medarbeidere som har deltatt på og bestått kurs i hvitvasking	Antall	4 196	3 480	
Resultat for påstanden «Jeg har god kjennskap til konsernets etiske retningslinjer» i medarbeiderundersøkelsen	Poeng	86	83	
Nedgang/oppgang i meldinger til ØKOKRIM med mistanke om hvitvasking og terrorfinansiering	%	0,6	76	
Antall reklamasjoner, kundeklager og svindelsaker behandlet av reklamasjonsenheten	Antall	39 952	39 210	
Andel av egenforvaltede investeringer overvåket iht. etiske retningslinjer for investeringer	%	100	100	
Antall selskaper utelukket fra investeringsporteføljen iht. etiske retningslinjer for investeringer	Antall	60	58	
Antall ekvatorprosjekter	Antall	6	8	
Andel kontrakter med underskrevet egenerklæring om samfunnsansvar av det totale antallet aktive kontrakter	%	100	100	
Bøter	kr	0,0	0,0	
Resultater internasjonale indekser				
DJSI totalscore	Poeng	78	78	
DJSI score økonomi	Poeng	82	85	
DJSI score samfunn	Poeng	72	69	
DJSI score miljø	Poeng	80	80	
CDP score				
Åpenhet	Poeng	84	68	
Resultater	Poeng	B	E	

* Tall for DNB-konsernet om ikke annet fremkommer.

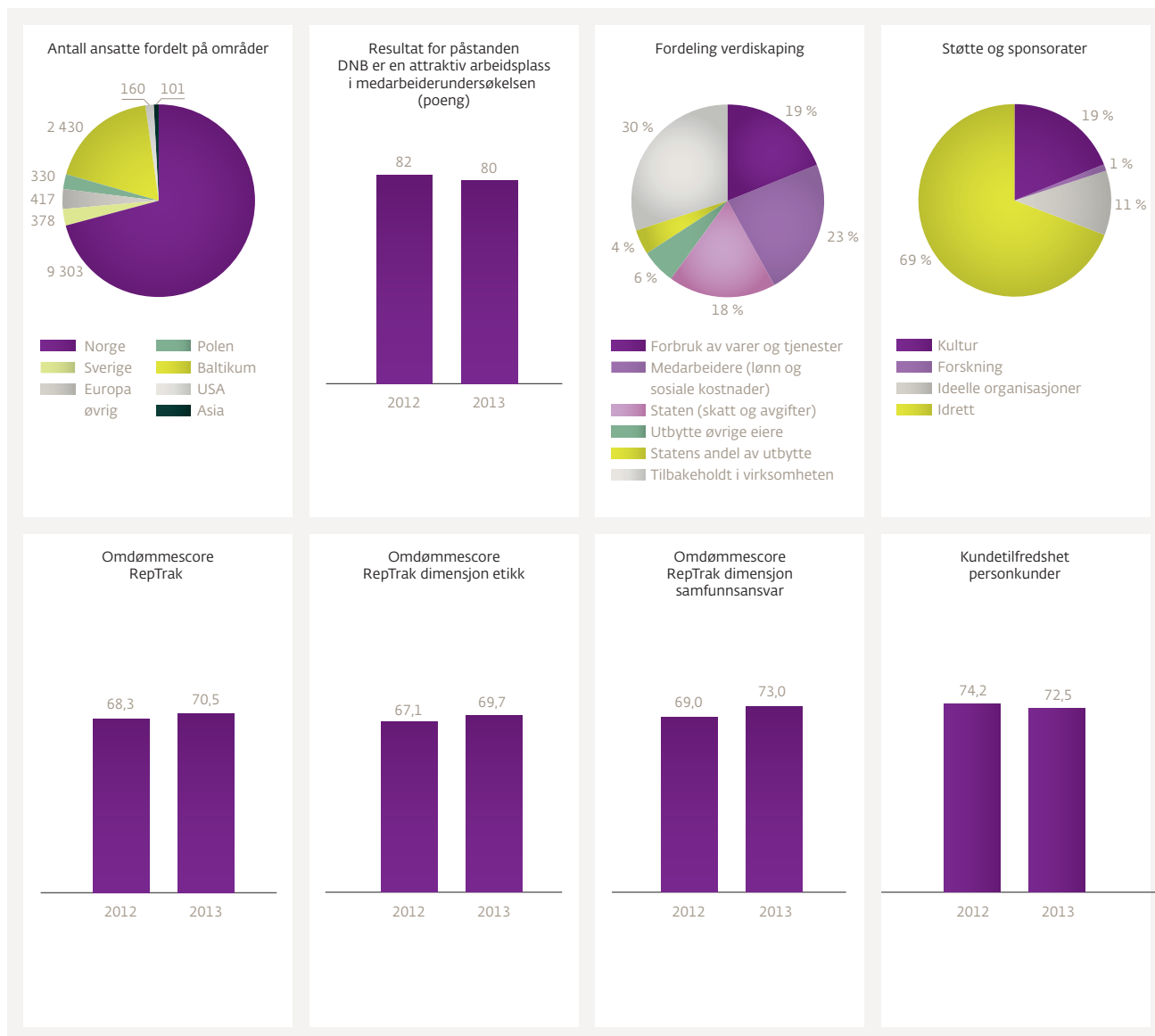
NØKKELTALL: KLIMA OG MILJØ

	Enhet	2013	2012	Kommentar*
Papir	1 000 kg	808	870	Norge
Papir per ansatt	kg	87	89	Norge
Energiforbruk	GWh	96,1	101,3	Norge og Baltikum. Tall for 2012 justert etter forbedret kildeinformasjon i 2013. I 2013 var ca. 30 prosent av forbruket estimert med utgangspunkt i at energikilden er strøm. I 2012 var 70 prosent estimert.
Per ansatt	MWh	8,2	8,2	Norge og Baltikum
Forbruk av fyringsolje	MWh	138	49 875 liter	Norge og Baltikum
Fjernvarme	MWh	21 438	4 007	Norge og Baltikum. Endringen fra 2012 skyldes bedre kildeinformasjon. I 2012 er ca 70 prosent av forbruk estimert med utgangspunkt i at energikilden har vært strøm. I 2013 er kun 30 prosent estimert.
Klimagassutslipp	tonn CO ₂ -ekvivalenter	20 038	21 303	Norge og Baltikum
Per medarbeider	tonn CO ₂ -ekvivalenter	1,7	1,7	Norge og Baltikum
Totalvekt av avfall	kg	1 309 291	1 538 809	Norge og Baltikum
Restavfall	kg	729 482	713 222	Restavfall forbrenning og deponi, Norge og Baltikum
Papp/papir	kg	529 272	768 763	
Glass	kg	12 235	5 610	
Metall	kg	15 880	12 410	
Plast	kg	1 929	1 545	
EE-avfall	kg	8 145	4 768	
Farlig avfall	kg	3 608	0	
Organisk avfall	kg	8 740	32 491	
Restavfall per medarbeider	kg	62,2	57,8	Norge og Baltikum
Gjenvinningsgrad avfall	%	55,9	57,1	
Flyreiser	1000 km	39 498	44 352	Norge og Baltikum

* Tall for DNB-konsernet om ikke annet fremkommer.

NØKKELTALL: SAMFUNN

	Enhet	2013	2012	Kommentar*
Antall ansatte				
Totalt antall ansatte	Antall	13 119	14 431	
Totalt antall ansatte som i regnskapet	Antall	12 452	13 703	Konsolidering etter egenkapitalmetoden og uttrekk av permisjon og rehabilitering
Totalt antall årsverk	Antall	12 665	14 002	
Totalt antall årsverk som i regnskapet	Antall	12 016	13 291	Konsolidering etter egenkapitalmetoden og uttrekk av permisjon og rehabilitering
Antall ansatte fordelt på land				
Asia	Antall	101	130	
USA	Antall	160	143	
Baltikum	Antall	2 430	2 582	
Polen	Antall	330	800	
Europa øvrig	Antall	417	449	
Sverige	Antall	378	575	
Norge	Antall	9 303	9 752	
Andel deltidsarbeidende av alle ansatte	%	7,84	6,70	
Andel deltidsarbeidende kvinner av alle kvinner	%	10,80	9,50	

* Tall for DNB-konsernet om ikke annet fremkommer.

	Enhet	2013	2012	Kommentar*
Andel deltidsarbeidende menn av alle menn	%	4,3	3,4	
Andel vikarer	%	6,30	4,10	
Antall vikarer	Antall	877	612	
Rekruttering og mobilitet				
Antall rekruttert	Antall	440	609	
Menn	Antall	239	335	
Kvinner	Antall	201	274	
<30 år	Antall	315	258	
30-50 år	Antall	115	304	
>50 år	Antall	10	47	
Antall som avsluttet arbeidsforholdet	Antall	1 091	657	
Kvinner	Antall	523	310	
Menn	Antall	565	347	
Norge	Antall	993	565	
Sverige	Antall	29	25	
Europa øvrig	Antall	27	29	
Asia og USA	Antall	39	38	
Turnover	%	11,60	7,2	Andel av arbeidsstyrken som har sluttet i løpet av året
Intern mobilitet	Antall	517	379	Tall gjelder kun for Norge. 2013 tall er basert på 11 måneder.
Antall nye deltagere på konserntreinee-programmet	Antall	6	6	
Antall DNB-ansatte som arbeider på langtidskontrakt utenfor eget land	Antall	71	91	
Sykefravær				
Norge	%	4,63	4,48	
Estland	%	1,50	0,38	
Lavita	%	3,16	4,10	
Litauen	%	1,38	1,53	
Polen	%	4,62	4,75	
Tapte dagsverk som følge av sykefravær	Antall	86 900	95 200	
Likestilling og mangfold				
Andel kvinner	%	54,5	55,1	
Nivå 1	%	0	0	
Nivå 2	%	40	50	
Nivå 3	%	28,9	27,8	
Nivå 4	%	29,9	29,1	
Samlet 1-4	%	29,4	29,2	
Nivå 5	%	33,1	37,2	
Andel kvinner i styret	%	50	50	
Andel kvinner i konsernledelsen	%	36,4	45,5	Inkludert konsernsjef
Gjennomsnittslønn menn	kr	642 400	624 165	Norge
Gjennomsnittslønn kvinner	kr	508 700	492 158	Norge
Kvinner lønn som andel av menns	%	79,2	78,9	Norge
Nivå 1	%	I/R	I/R	Norge
Nivå 2	%	61,2	57,1	Norge
Nivå 3	%	91,1	87,4	Norge
Nivå 4	%	90,6	90,8	Norge
Nivå 5	%	89,9	87,7	Norge
Foreldrepermisjon				
Uttak av foreldrepermisjon	Dagsverk	46 515	47 388	Norge
Menn	Dagsverk	14 511	12 285	
Kvinner	Dagsverk	32 004	35 103	
Fravær pga. syke barn	Dagsverk	5 370	5 080	Norge
Menn	Dagsverk	2 277	2 249	
Kvinner	Dagsverk	3 093	2 831	
Pensjoneringsalder				
Gjennomsnittlig pensjoneringsalder	Alder	62,0	63,7	Norge
Menn	Alder	63,9	64,5	
Kvinner	Alder	60,5	63,1	
Medarbeidertilfredshet				
Hovedindeks medarbeiderundersøkelsen (engasjementsindeks)	Poeng	81	80,6	
Resultat for påstanden DNB er en attraktiv arbeidsplass i medarbeiderundersøkelsen	Poeng	80	82	
Plassering som attraktiv arbeidsplass for økonomistudenter	Plassering	2	2	Norge

* Tall for DNB-konsernet om ikke annet fremkommer.

	Enhet	2013	2012	Kommentar*
Medarbeiderutvikling				
Andel ansatte som har gjennomført utviklingssamtale (medarbeidersamtale)	Prosent	91	NA	
Antall timer kompetanseutvikling per ansatt	Timer	11	12	
Kroner bruk til kompetanseutvikling per ansatt	Kroner	2 841	3 508	
Antall medarbeidere som har gjennomført opplæring via DNB egne akademier	Antall	2773	NA	
Sikkerhetsstyring og forebygging				
Ledere som fikk HMS-opplæring	Antall	59	109	
Verneombud som fikk HMS-opplæring	Antall	20	37	
Antall medarbeidere som deltok på kurs i håndtering av ranssituasjoner	Antall	134	372	
Antall medarbeidere som deltok på kurs i trusselhåndtering, sikkerhet og brannvern	Antall	580	351	
Antall evakuseringsøvelser	Antall	4	4	
Antall medarbeidere som ble utsatt for trusler	Antall	60	74	
Antall ran	Antall	0	0	
Antall ulykker i arbeidstiden eller til eller fra arbeid	Antall	8	21	
Antall ulykker, av alvorlig karakter, i arbeidstiden eller til eller fra arbeid.	Antall	0	0	
Bidrag til samfunnet				
Fordeling verdiskaping				
Forbruk av varer og tjenester	Millioner kr	8 322	7 753	Forbruk av varer og tjenester = sum andre driftskostnader + avskrivninger
Medarbeidere (lønn og sosiale kostnader)	Millioner kr	10 180	10 050	
Staten (skatt og avgifter)	Millioner kr	7 815	6 652	
Utbytte øvrige eiere	Millioner kr	2 641	2 074	
Statens andel av utbytte	Millioner kr	1 757	1 346	
Tilbakeholdt i virksomheten	Millioner kr	13 128	10 237	
Totalt distribuert verdiskaping ¹⁾	Millioner kr	43 842	38 112	
Skattekostnad	1 000 kr	5 187 771	4 485 203	
Norge	1 000 kr	4 622 427	4 056 664	
USA	1 000 kr	97 322	16 944	
England	1 000 kr	179 525	182 739	
Sverige	1 000 kr	159 884	154 750	
Singapore	1 000 kr	59 357	26 572	
Polen	1 000 kr	1 880	18 877	
Luxembourg	1 000 kr	10 570	10 092	
Hong Kong	1 000 kr	347	373	
Kina	1 000 kr	10 747	8 241	
Russland	1 000 kr	7 220	4 218	
Tyskland	1 000 kr	4 144	1 694	
Brasil	1 000 kr	1 314	326	
Chile	1 000 kr	10 362	0	
Danmark	1 000 kr	3 607	0	
Finland	1 000 kr	10 979	0	
India	1 000 kr	81	73	
Litauen	1 000 kr	9 965	206	
Estland	1 000 kr	0	0	
Latvia	1 000 kr	-1 960	3 434	
Støtte og sponsorater	Millioner kr	122	119	Støtte og sponsorater administrert sentralt fra Norge
Støtte og sponsorater som andel av driftsresultatet	%	0,50	0,57	Støtte og sponsorater administrert sentralt fra Norge
Andel av støtte som går til ideelle formål og forskning	%	1,3	1,1	Støtte og sponsorater administrert sentralt fra Norge
Omdømme og kundetilfredshet				
Omdømmescore RepTrak	Poeng	69,6	66,2	Fra årlig hovedmåling 1. kvartal 2014
Omdømmescore RepTrak dimensjon etikk	Poeng	68,6	67,1	Fra årlig hovedmåling 1. kvartal 2014
Omdømmescore RepTrak dimensjon samfunnsansvar	Poeng	70,9	69,0	Fra årlig hovedmåling 1. kvartal 2014
Kundetilfredshet personkunder	Poeng	72,5	74,2	
Gir flere tilgang				
Deltagelse på kurs i privatøkonomi – DNB i samarbeid med Røde Kors, Pøbelprosjektet og Voksenopplæringen i Oslo	Antall	330	400	

* Tall for DNB-konsernet om ikke annet fremkommer.

1) Verdiskaping = sum netto inntekter (netto renteinntekter og andre driftsinntekter) + gevinster + resultat fra virksomhet holdt for salg - nedskrivninger på utlån, goodwill og andre immaterielle eiendeler

REVISORS RAPPORT

Til ledelsen i DNB ASA

Uavhengig uttalelse vedrørende DNBs samfunnsansvarsrapport 2013

Vi har utført en uavhengig gjennomgang av DNBs samfunnsansvarsrapport 2013 (Rapporten). I vår gjennomgang har vi benyttet relevante kriterier for bærekraftsrapportering fra Global Reporting Initiative (GRI), versjon G4. Vi anser disse rapporteringskriteriene som tilstrekkelige og relevante til å gjennomgå rapporten.

Ledelsens ansvar

DNBs ledelse er ansvarlig for å identifisere og rapportere om vesentlige aspekter knyttet til samfunnsansvar. Ansaret omfatter å utforme, implementere og vedlikeholde intern kontroll som ivaretar selskapets rapportering om samfunnsansvar.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om Rapporten basert på vår kontroll.

Vi har foretatt våre kontroller og avgir vår uttalelse i samsvar med standard for attestasjonsoppdrag "ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon". Innenfor rammene av denne standarden har vi planlagt og utført kontrollhandlinger for å oppnå moderat sikkerhet for at Rapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, herunder at Rapporten er utarbeidet i overensstemmelse med kriteriene.

Vårt arbeid har omfattet følgende kontrollhandlinger:

- Gjennomgang av DNBs vesentlighetsvurdering for 2013, inkludert intervjuer med ansvarlig for samfunnsansvar om prosesser som ligger til grunn for å definere og sammenstille Rapporten.
- Intervjuer med nøkkelpersoner i rapporteringsarbeidet.
- Innsamling og gjennomgang av relevant informasjon som støtter fremstillingen i Rapporten.
- Vurdering av helheten i informasjonen i Rapporten, herunder en gjennomgang av konsistens i informasjonen som rapporteres.

Vi mener at vårt arbeid gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Det er ikke testet om retningslinjer er implementert.

Konklusjon

Vi har ved utførelsen av våre kontroller ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, herunder at Rapporten i all vesentlighet er utarbeidet i overensstemmelse med kriteriene DNB har fremstilt i Rapporten.

Oslo, 12.03.2014
PricewaterhouseCoopers AS

Eli Moe-Helgesen
Statsautorisert revisor

DNB

Postadresse:
Postboks 1600 Sentrum
N-0021 Oslo

Besøksadresse:
Dronning Eufemias gate 30
Bjørvika, Oslo

dnb.no

Kontaktperson for rapporten:
Vibeke Tegneby
Samfunnsansvar og kultur